Regeringens skrivelse 2026/27:19

Riksrevisionens rapport om Kronofogdens indrivning av skulder

Skr. 2026/27:19

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 12 november 2026

Lotta Edholm

Erik Slottner
(Finansdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen redovisar regeringen sin bedömning av Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer i granskningsrapporten Kronofogdens indrivning av skulder (RiR 2026:10).

Riksrevisionens övergripande slutsats är att Kronofogdemyndighetens verksamhet för att driva in skulder i huvudsak är effektiv. Det finns dock vissa brister i handläggningen som behöver åtgärdas.

Regeringen välkomnar Riksrevisionens granskning. Rapporten utgör ett viktigt bidrag i förbättringsarbetet när det gäller Kronofogdemyndighetens ärendehandläggning och verksamhetsutveckling samt regeringens styrning av myndigheten.

Regeringen instämmer i Riksrevisionens kritik när det gäller behovet att undersöka om bristerna i ansökningar om betalningsföreläggande via e-tjänst och den stora andelen tvistiga krav hänger samman med e-tjänstens utformning, att myndigheten bör prioritera kvalitetshöjande åtgärder för näringsindrivning och fortsätta arbetet med att automatisera rutinartade funktioner. Riksrevisionen rekommenderar också att Kronofogdemyndigheten överväger att prioritera mer resurser till den fysiska delgivningen. Regeringen har tagit upp Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer i myndighetsdialogen med Kronofogdemyndigheten. Kronofogdemyndigheten har redan uppmärksammat de iakttagelser och rekommendationer som Riksrevisionen gör och har påbörjat åtgärder eller utredning av lämpliga åtgärder med anledning av iakttagelserna och rekommendationerna. Regeringen har tillsatt utredningen Bättre möjligheter till delgivning och stärkt skydd för uppgifter om enskilda i förundersökningar (Ju 2026:03, dir. 2026:25) som ska redovisa sitt

uppdrag senast den 10 december 2027. Mot bakgrund av det pågående arbetet anser regeringen inte att det i dagsläget finns skäl att vidta andra åtgärder med anledning av Riksrevisionens iakttagelser.

I och med denna skrivelse anser regeringen att Riksrevisionens rapport är slutbehandlad.

Innehållsförteckning

1 Ärendet och dess beredning 4

2 Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer 4
2.1 Riksrevisionens iakttagelser 4
2.2 Riksrevisionens rekommendationer 5

3 Regeringens bedömning av Riksrevisionens iakttagelser 5

Bilaga Kronofogdens indrivning av skulder (RiR 2026:10) 7

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 november 2026 94

1 Ärendet och dess beredning

Riksrevisionen har granskat Kronofogdemyndighetens indrivning av skulder. Resultatet av granskningen redovisas i rapporten Kronofogdens indrivning av skulder (RiR 2026:10), se *bilagan*. Riksdagen överlämnade rapporten till regeringen den 26 maj 2026. I rapporten lämnar Riksrevisionen rekommendationer till Kronofogdemyndigheten. I denna skrivelse behandlar regeringen Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer.

2 Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer

2.1 Riksrevisionens iakttagelser

Riksrevisionen har granskat Kronofogdemyndighetens indrivning av skulder. Granskningen omfattar all verksamhet som syftar till att skulder ska betalas inom verksamheterna fastställa betalningskrav och verkställa betalningskrav. Den övergripande slutsatsen är att Kronofogdemyndighetens verksamhet för att driva in skulder i huvudsak är effektiv, men att det finns vissa brister i handläggningen som behöver åtgärdas.

Riksrevisionen bedömer att verksamheten med att fastställa betalningskrav går snabbt i merparten av målen tack vare en hög grad av automatisering. Även manuella moment i handläggningen utförs snabbt men bidrar ändå till att handläggningstiden förlängs. Mål med långa handläggningstider rör mål där svaranden måste delges fysiskt eftersom det tar lång tid innan delgivningsarbetet påbörjas. De ansökningar som lämnas av privatpersoner via e-tjänst behöver kompletteras i hälften av fallen vilket är resurskrävande och också förlänger handläggningstiden. Riksrevisionen ser även tecken på att ansökningar via e-tjänsten förhållandevis ofta rör tvistiga krav. När sökanden vet om att kravet är tvistigt ska processen i stället inledas i tingsrätt.

I verkställighetsprocessen har Riksrevisionen granskat handläggningen av gäldenärer som registreras hos Kronofogdemyndigheten för första gången. Den automatiserade registreringen av ansökningar bidrar till korta handläggningstider. De som inte betalar når snabbt verkställigheten, men därefter tar det i många fall lång tid innan utredningen inleds.

Riksrevisionen har fått veta att utredning av näringsidkare ibland går för fort vilket kan leda till att utmätningsbar egendom inte upptäcks. Näringsindrivning kräver specialiserad kompetens. I vissa fall har handläggaren inte haft tillräcklig kunskap för att genomföra utredningen tillräckligt noggrant. Det kan även finnas fler förklaringar till ofullständiga utredningar.

2.2 Riksrevisionens rekommendationer

Riksrevisionen lämnar inte några rekommendationer till regeringen.

Riksrevisionen lämnar följande rekommendationer till Kronofogdemyndigheten. Kronofogdemyndigheten bör undersöka om bristerna i ansökningar om betalningsföreläggande via e-tjänst och den stora andelen tvistiga krav hänger samman med e-tjänstens utformning. Myndigheten bör även enligt Riksrevisionen prioritera kvalitetshöjande åtgärder för näringsindrivning och fortsätta arbetet med att automatisera rutinartade funktioner. Slutligen anser Riksrevisionen att Kronofogdemyndigheten bör överväga att prioritera mer resurser till den fysiska delgivningen.

3 Regeringens bedömning av Riksrevisionens iakttagelser

Rapporten utgör ett viktigt bidrag i Kronofogdemyndighetens verksamhetsutveckling och förbättringsarbete. Rapporten kan också bidra till regeringens styrning och uppföljning av Kronofogdemyndigheten. Regeringen instämmer i Riksrevisionens kritik när det gäller behoven av att se över om utformningen av e-tjänsten för ansökning om betalningsföreläggande, att myndigheten bör prioritera kvalitetshöjande insatser i indrivningen mot näringsidkare och fortsätta automatiseringen av delar av verksamheten.

Regeringen har tagit upp Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer i myndighetsdialogen med Kronofogdemyndigheten. De iakttagelser som Riksrevisionen gör har Kronofogdemyndigheten uppmärksammat tidigare och delvis åtgärdat i verksamheten. Utvecklingsarbete pågår när det gäller övriga iakttagelser och rekommendationer. Myndigheten avser under hösten 2026 att analysera vilka utvecklingsåtgärder i fråga om e-tjänsten för ansökning om betalningsföreläggande som är mest ändamålsenliga för att minska behovet av kompletteringar och minska andelen ansökningar som omfattar tvistiga fordringar. Åtgärder pågår för att höja kvaliteten i näringsindrivningen. Det är ett långsiktigt arbete som omfattar dels kompetensförsörjning och utbildning av medarbetarna, dels att tidiga utrednings- och utmätningsinsatser vidtas av bankmedel för betalning av juridiska personers skulder. Myndigheten arbetar med att utveckla förutsättningarna för att automatisera denna tidiga insats. Myndigheten genomför nu även en organisatorisk förändring där utvecklingsavdelningen och it-avdelningen förs samman, i syfte att skapa bättre förutsättningar för att använda utvecklingsresurserna effektivt. Kronofogdemyndigheten har efter den period som Riksrevisionen granskat bl.a. rekryterat nya medarbetare till delgivningsverksamheten för att effektivisera den fysiska delgivningen. Åtgärderna har redan gett resultat. Regeringen instämmer i iakttagelsen att väntan på fysisk delgivning påverkar handläggningstiden för berörda ärenden. Kronofogdemyndigheten inkom 2024 tillsammans med Domstolsverket

och Försäkringskassan med en hemställan om att utreda förbättrade möjligheter till delgivning. Regeringen har omhändertagit hemställan genom utredningen Bättre möjligheter till delgivning och stärkt skydd för uppgifter om enskilda i förundersökningar (Ju 2026:03, dir. 2026:25). Utredaren ska bland annat analysera och utvärdera de nuvarande delgivningssätten och föreslå förbättrade delgivningssätt som ökar myndigheternas möjligheter att genomföra delgivningar, ta ställning till om det bör vara straffbelagt att undanhålla sig delgivning och undersöka vilka åtgärder som kan vidtas för att motverka att brott preskriberas på grund av bristande delgivning. Utredningen ska redovisa sitt uppdrag senast den 10 december 2027.

Mot bakgrund av det pågående arbetet anser regeringen att det i dagsläget inte finns skäl att vidta några ytterligare åtgärder med anledning av Riksrevisionens iakttagelser. I och med denna skrivelse anser regeringen att Riksrevisionens rapport är slutbehandlad.

RIKS REVISIONEN

RiR 2026:10

Kronofogdens indrivning av skulder

Riksrevisionen är en myndighet under riksdagen med uppgift att granska statliga myndigheter och verksamheter. Vi bedriver både årlig revision och effektivitetsrevision. Genom ett grundlagsskyddat oberoende har Riksrevisionen ett starkt mandat och är en viktig del av riksdagens kontrollmakt som bidrar till förbättringar och demokratisk insyn.

Denna rapport har tagits fram inom effektivitetsrevisionen, vars uppgift är att granska hur effektiv den statliga verksamheten är. Vi lämnar även rekommendationer för att förbättra den granskade verksamheten. Effektivitetsgranskningar lämnas direkt till riksdagen som bereder dem tillsammans med en svarsskrivelse från regeringen.

RIKS REVISIONEN

Riksrevisionen
RiR 2026:10
ISBN 978-91-7086-749-1
ISSN 1652-6597
Tryck: Riksdagstryckeriet, Stockholm 2026

RIKS REVISIONEN

Beslutad: 2026-05-11
Diarienummer: 2025/0256
RiR 2026:10

Till: Riksdagen

Härmed överlämnas enligt 9 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. följande granskningsrapport:

Kronofogdens indrivning av skulder

Riksrevisionen har granskat om Kronofogdens verksamhet för att driva in skulder är effektiv. Resultatet av granskningen redovisas i denna granskningsrapport. Den innehåller slutsatser och rekommendationer som avser Kronofogden.

Riksrevisionsdirektören Claudia Gardberg Morner har beslutat i detta ärende. Revisionsdirektören Anna Brink har varit föredragande. Revisionsdirektören Tomas Forsfält och enhetschefen Håkan Jönsson har medverkat i den slutliga handläggningen.

Claudia Gardberg Morner

Anna Brink

För kännedom

Regeringskansliet; Finansdepartementet

Kronofogdemyndigheten

Innehåll

Sammanfattning **4**

1 Inledning **6**
1.1 Motiv till granskning 6
1.2 Övergripande revisionsfråga och avgränsningar 6
1.3 Bedömningsgrunder 7
1.4 Metod och genomförande 8

2 Kronofogdens verksamhet för att fastställa och verkställa betalningskrav **10**
2.1 Kronofogdens processer för att driva in skulder 10
2.2 Verksamheten bedrivs på 32 orter 14

3 Handläggning av mål om att fastställa betalningskrav **16**
3.1 Mål om betalningsföreläggande 16
3.2 Handläggningstider 19
3.3 Uppgifterna i handläggningen utförs snabbt 21
3.4 Handläggningen förlängs onödigt mycket av liggtider 23
3.5 Konsekvenser av långa handläggningstider 31
3.6 Rättsliga brister i handläggningen av mål om betalningsföreläggande 31

4 Handläggning av mål om att verkställa betalningskrav **37**
4.1 Förstagångsgäldenärernas mål 37
4.2 Handläggningstid till första utmätningsbeslut eller utredningsrapport 40
4.3 Uppgifterna i handläggningen utförs snabbt 41
4.4 Varierande liggtid innan utmätning 44
4.5 Rättsliga brister i verkställighetsprocessen 46

5 Resurseffektivitet **52**
5.1 Kronofogden redovisar antal avslutade mål per årsarbetskraft 52
5.2 Metod, data och modell 53
5.3 Resultat: Liten förbättringspotential med nuvarande arbetssätt 57

6 Slutsatser och rekommendationer **61**
6.1 Hög grad av automatisering har hållit nere handläggningstiderna 61
6.2 Liggtider har lett till längre handläggningstider 61
6.3 Rättsliga brister i handläggningen kan ha haft allvarliga konsekvenser 63
6.4 Verksamheten på lokalkontoren bedrivs på ett effektivt sätt givet nuvarande arbetssätt 64
6.5 Rekommendationer 65

Ordlista **66**

Referenslista **69**

Elektronisk bilaga

Till rapporten finns en bilaga att ladda ner från Riksrevisionens webbplats. Bilagan kan även begäras ut från ärendets akt genom registraturen.

Bilaga 1. Resurseffektivitet med DEA-metoden

Sammanfattning

Det har stor betydelse för samhället att den som har rätt att få betalt för en vara eller tjänst kan vara trygg med att så sker. Det är dessutom viktigt att alla som är skyldiga att betala skatt och avgifter till det offentliga också gör det. Kronofogden har flera uppgifter som syftar till att obetalda skulder ska betalas. Inflödet av ärenden till Kronofogden är stort, samtidigt som handläggningstiderna har blivit längre. Mot denna bakgrund har Riksrevisionen granskat Kronofogdens verksamhet för indrivning av skulder. Granskningen omfattar verksamheterna för att fastställa betalningskrav och att verkställa betalningskrav.

Riksrevisionens övergripande slutsats är att Kronofogdens verksamhet för att driva in skulder i huvudsak är effektiv. Det finns dock vissa brister i handläggningen som behöver åtgärdas.

Kronofogdens handläggning förlängs av liggtider

Uppgifterna i Kronofogdens handläggning utförs snabbt, men handläggningstiderna har i många mål förlängts av långa liggtider. Det gäller både i processen för betalningsföreläggande och i processen för verkställighet.

Handläggningen av mål om betalningsföreläggande har ett stort inslag av automatisering. Flertalet mål kan därför handläggas snabbt utan liggtider. Liggtider uppstår när ärenden blir liggande i väntan på manuell handläggning. De längsta liggtiderna, ofta längre än två månader, uppstår i väntan på fysisk delgivning. Nästan hälften av alla mål om betalningsföreläggande lämnas för fysisk delgivning. Det uppstår också liggtider vid komplettering av ansökningar, eftersom dessa hanteras manuellt och inte kan utföras av alla handläggare. Över hälften av alla ansökningar via Kronofogdens e-tjänst behöver kompletteras. Förhållandevis många av ansökningarna via e-tjänsten rör dessutom tvistiga krav, där det råder oenighet om kravet. E-tjänsten står dock för en mycket liten andel av totala ansökningar om betalningsföreläggande. Den används framför allt av privatpersoner.

Registrering och godkännande av ansökningar om verkställighet går snabbt. Det gör att nästan samtliga mål kan lämnas över för verkställighet utan dröjsmål. Vi har granskat handläggningstiderna i mål mot förstagångsgäldenärer. Utredning av förstagångsgäldenärer är en prioriterad uppgift för Kronofogden och går ofta snabbt att göra tack vare ett enhetligt arbetssätt och maskinell registerslagning. Trots det blir många av dessa ärenden liggande i väntan på utredning av gäldenärens ekonomiska situation. För 10 procent av förstagångsgäldenärerna tar det mer än fyra månader efter sista betalningsdatum innan Kronofogden fattar ett utmätningsbeslut eller bedömer att det saknas utmätningsbara tillgångar.

Kronofogdens handläggning har rättsliga brister

Kronofogden bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, bland annat genom årliga uppföljningar av kvaliteten i handläggningen. Uppföljningarna uppmärksammar brister i kvaliteten och ligger till grund för förbättringsåtgärder. Uppföljningarna gör det också möjligt att följa upp tidigare genomförda åtgärder.

Uppföljningarna visar att Kronofogden själva bedömer att handläggningen har allvarliga rättsliga brister i en förhållandevis hög andel mål. De rättliga brister som enligt Riksrevisionen är av mest allvarlig karaktär är där felen som gjorts har haft eller har riskerat att få konsekvenser för parterna i målet. Sådana brister har framför allt förekommit inom verkställigheten. Den mest allvarliga bristen är att utredningar med näringsindrivning inte har varit tillräckligt utförliga. Det kan ha lett till att Kronofogden inte har upptäckt egendom som hade kunnat utmätas. Näringsindrivning är ett komplicerat område där det krävs specialiserad kompetens. Kronofogden har vidtagit vissa åtgärder för att höja kompetensnivån bland inspektörerna, men det är ännu för tidigt att säga om detta har fått önskvärd effekt.

Små skillnader i effektivitet mellan Kronofogdens lokalkontor

Verksamheterna för verkställighet och fysisk delgivning bedrivs på Kronofogdens 32 lokalkontor runt om i landet. Vi har granskat lokalkontorens effektivitet genom att jämföra deras prestationer i förhållande till deras resurser. Granskningen visar att om samtliga kontor var lika effektiva som de mest effektiva kontoren skulle de totala prestationerna kunna öka med ett fåtal procent. En sannolik förklaring till de små skillnaderna i effektivitet är att arbetssättet inte skiljer sig nämnvärt åt mellan lokalkontoren. För att verksamheterna för verkställighet och fysisk delgivning ska kunna bli betydligt mer effektiva räcker det inte med att lära sig av andra kontor, utan det krävs åtgärder som hela verksamheten kan dra nytta av.

Rekommendationer

Riksrevisionen lämnar följande rekommendationer till Kronofogden.

- Undersök om bristerna i ansökningar om betalningsföreläggande via e-tjänst och den stora andelen tvistiga krav hänger samman med e-tjänstens utformning.
- Prioritera kvalitetshöjande åtgärder för näringsindrivning.
- Fortsätt arbetet med att automatisera rutinartade funktioner.
- Överväg att prioritera mer resurser till den fysiska delgivningen.

1 Inledning

1.1 Motiv till granskning

Det har stor betydelse för samhället att den som har rätt att få betalt för en vara eller tjänst kan vara trygg med att så sker. För de offentliga finanserna och för förtroendet för skattesystemet är det dessutom viktigt att alla som är skyldiga att betala skatt och avgifter till det offentliga också gör det.

Kronofogden har flera uppgifter som syftar till att obetalda skulder ska betalas. En uppgift är att fastställa betalningskrav. Det innebär att Kronofogden beslutar att den som kravet är riktat mot är skyldig att betala sin skuld. En annan uppgift är att verkställa betalningskrav. Det innebär att Kronofogden kan driva in en skuld som fastställts av Kronofogden, domstol eller annan myndighet genom utmätning av lön eller annan egendom om inte betalning sker frivilligt. Utmätning av bostad och personliga ägodelar är den mest ingripande åtgärden och även den mest resurskrävande för Kronofogden att hantera.

Inflödet av ansökningar till Kronofogden om att fastställa och verkställa betalningskrav är stort samtidigt som handläggningstiderna har blivit allt längre.[1] Långa handläggningstider är problematiskt för alla parter i ett mål. Borgenärerna får vänta länge på att få betalt samtidigt som gäldenärernas skulder växer med skuldränta. Det stora inflödet och de allt längre handläggningstiderna har varit motiv för att granska Kronofogdens arbete med att driva in skulder.

1.2 Övergripande revisionsfråga och avgränsningar

Den övergripande revisionsfrågan är om Kronofogdens verksamhet för att driva in skulder är effektiv. Den besvaras med tre delfrågor:

1. Är Kronofogdens handläggning av mål om att fastställa betalningskrav effektiv så att skulder betalas så snabbt som möjligt?
2. Är Kronofogdens handläggning av mål om att verkställa betalningskrav effektiv så att skulder betalas så snabbt som möjligt?
3. Bedrivs verksamheten på lokalkontoren på ett resurseffektivt sätt?

Indrivning av skulder är inte ett tydligt begrepp. Det vi avser med indrivning av skuld är all verksamhet som syftar till att skulder ska betalas, oavsett om verksamheten omfattar tvångsåtgärder eller inte. Kronofogdens verksamhet med att driva in skulder omfattar enligt denna definition både verksamheten med att fastställa betalningskrav och verksamheten med att verkställa betalningskrav.

[1] Kronofogdemyndigheten, *Årsredovisning 2024*, 2025.

Ett betalningskrav fastställs genom ett utslag där den svarande förpliktigas att betala till den sökande. Den handläggning av mål som granskas i delfråga 1 är den process som inleds med en ansökan om betalningsföreläggande och avslutas med ett utslag.

Ett betalningskrav verkställs genom att gäldenärens egendom utmäts och, om egendomen inte är likvida medel, säljs eller drivs in. Den handläggning av mål som har granskats i delfråga 2 är den process som inleds med en ansökan om verkställighet och avslutas med utmätning och fördelning av medel till borgenären eller, om skulden inte kan betalas, en utredningsrapport. Vi har av metodmässiga skäl avgränsat granskningen av handläggningstider till mål mot förstagångsgäldenärer, det vill säga sådana gäldenärer som har fått sin första skuld hos Kronofogden. Denna avgränsning har gjorts för att kunna koppla momenten i handläggningen till ett enskilt mål. Det är inte möjligt för andra gäldenärer. Förstagångsgäldenärer är en prioriterad grupp för Kronofogden. Det är möjligt att handläggningstiderna är längre för övriga gäldenärer. Vår avgränsning till att enbart granska handläggningstider i mål mot förstagångsgäldenärer kan därmed inte utan vidare generaliseras till handläggningstider i samtliga mål. Vi har inte granskat försäljning av skuldsattas tillgångar.

Vårt fokus för delfråga 3 är resurser och prestationer som hör till den verksamhet som bedrivs på Verkställighetsavdelningens lokalkontor. Det omfattar verksamheten för fysisk delgivning och stora delar av verksamheten för mål om verkställighet, dock inte inregistrering av ansökningar om verkställighet. Av metodmässiga skäl omfattar vår empiriska analys inte bara delgivning och verkställighet av betalningskrav. Även andra prestationer, såsom handräckning, ingår i analysen.

1.3 Bedömningsgrunder

Statens anslag till Kronofogden redovisas på utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution. Målet för utgiftsområdet är att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn och bidra till ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag samt motverka brottslighet.[2]

Kronofogden ska bidra till ett väl fungerande samhälle och utföra sina uppgifter på ett sätt som är rättssäkert, kostnadseffektivt och enkelt för såväl allmänhet och företag som för myndigheten.[3]

[2] Prop. 2017/18:1, bet. 2017/18:SkU1, rskr. 2017/18:78.

[3] 5 § förordningen (2016:1333) med instruktion för Kronofogdemyndigheten. Se även 9 § förvaltningslagen (2017:900).

Med dessa utgångspunkter har vi genomfört granskningen med följande bedömningsgrunder:

1.3.1 Delfråga 1 och 2 – handläggning av mål

- Uppgifterna i handläggningen ska utföras snabbt.
- Handläggningen ska inte förlängas mer än nödvändigt av liggtider.
- Uppgifterna i handläggningen ska utföras utan rättsliga fel.

1.3.2 Delfråga 3 – resurseffektivitet

- Varje lokalkontor ska prestera så mycket som möjligt givet tillgängliga resurser. Prestationerna ska vara betydelsefulla för myndighetens uppgifter.

1.4 Metod och genomförande

För delfrågorna 1 och 2, om Kronofogdens handläggning, har vi analyserat tidpunkter i handläggningen utifrån uppgifter i Kronofogdens verksamhetssystem för betalningsföreläggande (Sara), inregistrering (Regina) och verkställighet (Init). Vi har även tagit del av Kronofogdens ledtidsstudier och mätningar av delgivningstider.

För att förstå hur handläggningen går till har vi suttit med vid handläggning av mål om betalningsföreläggande, registrering av ansökningar om verkställighet och handläggning av verkställighetsmål. Vi har också fått en genomgång av hur fysisk delgivning går till.

För att granska den rättsliga kvaliteten i handläggningen har vi tagit del av Kronofogdens kvalitetsuppföljningar och beslut om åtgärder. I kvalitetsuppföljningen granskar Kronofogden sina kärnprocesser, bland annat processer som är relevanta för vår granskning, två gånger om året. Varje höst granskar Kronofogden ett urval av hela mål eller ärenden och varje vår granskas utvalda områden där det funnits indikationer om att det kan finns brister. Kvaliteten i mål och ärenden granskas av jurister och handläggare på Kronofogden utifrån flera aspekter där ”rättsligt korrekt” är en aspekt.[4] För att få en bra förståelse för resultaten av granskningarna har vi intervjuat personer som är insatta i dessa frågor: en enhetschef för rättsavdelningen, två verksamhetsstrateger, en kronofogde och en kronoinspektör.

Vi har också skickat skriftliga frågor till Kronofogden. Vi har dessutom tagit del av intern dokumentation, såsom handböcker, handledningar och processbeskrivningar.

För delfråga 3, om resurseffektivitet, har vi jämfört effektiviteten mellan lokalkontorens verksamheter för delgivning och verkställighet. Detta har gjorts med metoden DEA (*data envelopment analysis*). Mått på prestationer och resurser har valts ut i samråd med Kronofogden. Analyserna baseras på data på lokalkontorsnivå.

[4] Kronofogden, *Vad är rättslig kvalitet?*, 2025.

Granskningen har genomförts av en projektgrupp bestående av Anna Brink (projektledare) och Tomas Forsfält. En referensperson har lämnat synpunkter på granskningsupplägg och på ett utkast till granskningsrapport: Jonas Månsson, professor i industriell ekonomi vid Blekinge tekniska högskola. Företrädare för Regeringskansliet (Finansdepartementet) och Kronofogden har fått tillfälle att faktagranska och i övrigt lämna synpunkter på ett utkast till granskningsrapport.

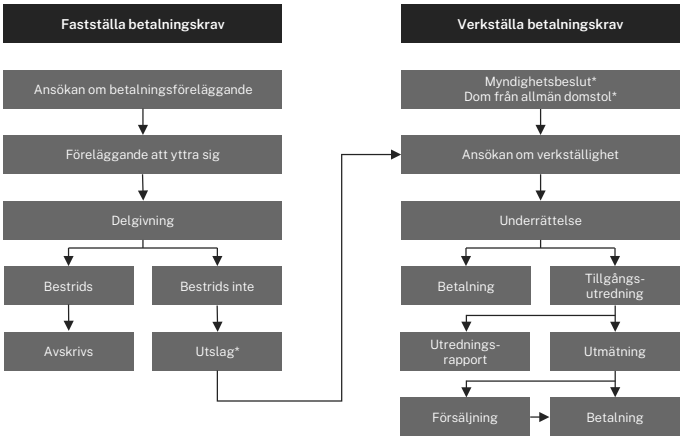
2 Kronofogdens verksamhet för att fastställa och verkställa betalningskrav

Kronofogden har två processer som syftar till att skulder ska betalas, en för att fastställa betalningskrav och en för att verkställa betalningskrav som fastställts av Kronofogden, domstol eller annan myndighet. Processerna är utformade utifrån krav som ställs i lagar och förordningar. Den granskade verksamheten bedrivs på kontor runt om i landet. I kapitlet beskrivs hur processerna är tänkta att fungera och Kronofogdens organisation av verksamheten.

2.1 Kronofogdens processer för att driva in skulder

Kronofogdens verksamhet är reglerad i flera lagar och förordningar.[5] Vår beskrivning av processerna för att fastställa och verkställa betalningskrav syftar till att ge en översiktlig bild av processerna. Beskrivningen är med nödvändighet mycket förenklad och selektiv och bygger på den framställning Kronofogden ger i sina handböcker och handledningar samt på uppgifter vi har vi fått av Kronofogden.[6] Figur 1 visar hur Kronofogdens processer för att fastställa och verkställa betalningskrav är uppbyggda.

Figur 1 Kronofogdens fastställande och verkställighet av betalningskrav

*Anm.: *Utgör exekutionstitel.*
Källa: Riksrevisionen, baserad på uppgifter från Kronofogden.

[5] Främst lagen (1990:746) och förordningen (1991:1339) om betalningsföreläggande och handräckning, utsökningsbalken (1981:774), utsökningsförordningen (1981:981) och lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

[6] Handbok för summarisk process, Delgivningshandboken, Handbok Utmätning, Handledning enhetlig uppstart inom verkställigheten, Underlag från Kronofogden 2025-04-25, intervjuer med företrädare för Kronofogden 2025-08-13, 2025-09-12 och 2025-09-15.

2.1.1 Ett betalningskrav måste vara fastställt innan det kan verkställas

För att Kronofogden ska kunna driva in ett betalningskrav med tvångsåtgärder krävs att betalningskravet är fastställt i en så kallad exekutionstitel. Förvaltningsmyndighetsbeslut om betalningsskyldighet utgör under vissa förutsättningar exekutionstitlar i allmänna mål.[7] Allmänna mål avser skulder till stat, kommuner och regioner. Dom eller beslut från allmän domstol är exekutionstitlar i allmänna mål och enskilda mål. Enskilda mål avser skulder till i första hand företag och privatpersoner. Kronofogdens utslag i mål om betalningsföreläggande är exekutionstitlar i enskilda mål.[8]

2.1.2 Fastställande av betalningskrav

Betalningskrav som inte är tvistiga

Mål om betalningsföreläggande handläggs av Kronofogden, i syfte att avlasta domstolarna från betalningskrav som inte är tvistiga. Det görs genom en så kallad summarisk process som syftar till att den som har ett civilrättsligt anspråk (sökanden) i uppenbara fall – snabbt, enkelt och billigt – ska kunna få ett beslut (utslag) av Kronofogden om skyldighet för motparten (svaranden) att fullgöra anspråket.

Processen från ansökan till utslag

Processen innebär att Kronofogden tar emot en ansökan om betalningsföreläggande där sökanden uppger sitt ekonomiska krav och anger grunden för det. När ansökan är komplett skickar Kronofogden betalningskravet i form av ett föreläggande till den som kravet är riktat mot (svaranden) att yttra sig. För att säkerställa att svaranden ges möjlighet att invända emot (bestrida) kravet måste svaranden delges föreläggandet. Därefter har svaranden 10 dagar på sig att ta ställning till kravet, en så kallad förklaringstid. Om svaranden bestrider kravet avskrivs målet hos Kronofogden, och sökanden ges möjlighet att få sitt mål överlämnat till domstol för prövning.[9] Om kravet inte bestrids av svaranden utfärdar Kronofogden ett utslag, det vill säga ett beslut som fastställer sökandens krav så som det utformades i föreläggandet. Kronofogden ska inte göra någon prövning i sak av om kravet från sökanden är riktigt eller inte. Ansökan kan när som helst återkallas av sökanden om parterna till exempel gör upp sinsemellan under processens gång. Målet avskrivs då hos Kronofogden.

När ett krav väl är fastställt i ett utslag utgör detta en exekutionstitel som kan lämnas för verkställighet.

Flera ansökningsvägar

Ansökan om betalningsföreläggande kan göras via e-tjänst, blankett eller filtjänst. Filtjänsten kan användas av ingivare som lämnar in minst 100 ansökningar per år.

---

7 Se 3 kap. 1 § utsökningsbalken och jämför 1 kap. 2 § utsökningsförordningen.
8 Se 1 kap. 6 § utsökningsbalken.
9 Detta eftersom det inte längre kan anses vara ett otvistigt betalningskrav.

Exempel på ingivare är inkassoföretag som har tillstånd från Finansinspektionen att driva in andras krav samt företag, myndigheter och kommuner som driver in egna krav (egeninkasso).

Flera delgivningssätt

Det finns flera sätt att delge ett föreläggande. I normalfallet används så kallad vanlig delgivning. Det innebär att Kronofogden skickar föreläggande till svaranden att yttra sig tillsammans med ett delgivningskvitto. Svaranden ska bekräfta att föreläggandet att yttra sig har tagits emot, vilket kan göras digitalt på Mina sidor, per telefon, genom att skicka in delgivningskvittot eller via annan skriftlig bekräftelse på mottagandet.

I de fall svaranden inte bekräftar att föreläggandet har tagits emot används andra delgivningssätt. Det vanligaste sättet är stämningsmannadelgivning (fysisk delgivning) där Kronofogden lämnar över föreläggandet till svaranden (delger föreläggande att yttra sig), antingen i hemmet eller på arbetsplatsen. Juridiska personer, exempelvis aktiebolag, kan också delges per brev utan krav på kvittens genom så kallad särskild delgivning med juridisk person.

Kronofogden gör flera försök att på olika sätt delge svaranden. Om delgivning efter flera försök inte har lyckats ska Kronofogden utfärda ett så kallat hindersbevis. Därefter erbjuds sökanden att själv ansvara för delgivningen, så kallad partsdelgivning. Då kan sökanden anlita polis eller ett delgivningsföretag. Om sökanden inte antar erbjudandet om partsdelgivning avvisas ansökan och målet läggs ner.

2.1.3 Verkställande av betalningskrav

Ansökan

Processen med att verkställa ett betalningskrav inleds efter ansökan från den som vill ha betalt (borgenären). Ett utslag i ett mål om betalningsföreläggande verkställs självmant av Kronofogden om inte sökanden i ansökan har angett att hen inte vill ha verkställighet.

Ansökan kan göras på blankett, via e-tjänst eller via filtjänst. I ansökan ska borgenären ange uppgifter om den person som ska betala (gäldenären) och om själva fordran. Borgenären ska också hänvisa till en exekutionstitel, exempelvis ett utslag om betalningsföreläggande, ett myndighetsbeslut eller en dom.

Gäldenären underrättas om målet

Kronofogden ska underrätta gäldenären om målet innan myndigheten börjar driva in skulden med tvångsåtgärder (verkställighetsåtgärder). Genom underrättelsen får gäldenären veta att det är aktuellt med verkställighetsåtgärder. I underrättelsen står det inom vilken tid gäldenären ska betala för att undvika utmätning. Utmätning innebär att Kronofogden tar gäldenärens egendom i anspråk för betalning av skulden.

Utredning av gäldenärens tillgångar

Kronofogden ska göra en utredning av gäldenärens ekonomiska förhållanden samt undersöka om gäldenären har utmätningsbar egendom. Om gäldenären har flera mål ska målen i normalfallet samordnas så att utmätning görs samtidigt för samtliga mål.

Utredningen kan genomföras med olika åtgärder. Vilka åtgärder som vidtas beror på det enskilda fallet. I samband med en ny utredning ska det alltid göras en maskinell registerslagning. Då inhämtas uppgifter om bland annat inkomster, fordon och fastigheter, och förfrågningar till banker och andra finansinstitut skickas ut.

Om Kronofogden bedömer att det finns tillgångar i bostaden görs en så kallad bostadsförrättning. Förrättning kan även göras på andra ställen, till exempel i en lokal om gäldenären bedriver näringsverksamhet.

Om utredningen visar att gäldenären inte har tillräckligt med utmätbara tillgångar för att täcka skulden helt ska Kronofogden upprätta en utredningsrapport, som skickas till borgenären och gäldenären. En ny utredning av gäldenärens tillgångar ska göras inom 24 månader om gäldenären är en fysisk person, och inom 12 månader om gäldenären är en juridisk person, till exempel ett aktiebolag.

Utmätning av egendom

Kronofogden prioriterar att utmäta tillgångar i en ordning som är så skonsam som möjligt för gäldenären, samtidigt som den är effektiv för att få in pengar till borgenären. Som exempel prioriteras utmätning av bankmedel och andra likvida tillgångar framför löneutmätning. Vid löneutmätning måste gäldenärens arbetsgivare under en viss tid betala in en viss del av personens lön till Kronofogden.[10] Därefter prioriteras utmätning av fordon och annan lös egendom. Efter det kan det vara aktuellt att utmäta fast egendom.

För att egendom ska vara utmätningsbar måste vissa allmänna villkor vara uppfyllda. Bland annat måste det framgå att egendomen tillhör gäldenären eller anses tillhöra gäldenären på grund av besittning. Det innebär att egendom som finns hemma hos gäldenären eller som används av gäldenären anses tillhöra gäldenären om det inte finns bevis för att den tillhör någon annan.

Kronofogden ska dessutom undanta viss egendom från utmätning, även om den i grunden är utmätningsbar. Sådana undantag görs bland annat med hänsyn till gäldenärens behov av försörjning för sig och sin familj, så kallad beneficieegendom.

Gäldenären ska underrättas om ett beslut om utmätning.

Kronofogden ska värdera utmätt egendom och kan anlita sakkunnig för värderingen.

[10] Se kap. 7, utsökningsbalken.

Exekutiv försäljning

Försäljning av utmätt egendom benämns exekutiv försäljning.

Kronofogden ska sälja utmätt egendom utan dröjsmål. Lös egendom ska i normalfallet säljas inom två månader efter utmätningen och fast egendom inom fyra månader. Bostadsrätter är lös egendom, men där tillämpar Kronofogden samma fyramånadersgräns som för fast egendom.

Egendom ska i första hand säljas på offentlig auktion. Nästan all lös egendom säljs genom nätauktion, det vill säga auktion på internet med elektroniska bud. Bostadsrätter och fast egendom säljs i regel på slagauktion. Utmätta värdepapper får säljas via ett värdepappersinstitut.

I vissa fall ska Kronofogden inte sälja egendomen på offentlig auktion, utan i stället under hand. Det ska göras om Kronofogden bedömer att köpeskillingen kan bli högre med det försäljningssättet. Det är vid försäljning av lös egendom som inte är en bostadsrätt och fast egendom som underhandsförsäljning kan vara aktuellt.

Utbetalning

När medel från utmätning eller försäljning av utmätt egendom kommer in till Kronofogden ska dessa fördelas mellan borgenärerna enligt en förutbestämd plan. Fordringar kan ha olika hög prioritet. Om de har samma prioritet fördelas medlen i proportion till fordringarnas storlek. Gäldenären kan när som helst betala delar av eller hela sin skuld. De medlen fördelas på samma sätt, om inte gäldenären har gjort sin inbetalning direkt till en specifik skuld, till exempel fordonsskatt.

2.2 Verksamheten bedrivs på 32 orter

Kronofogden leds av Rikskronofogden. Under Rikskronofogden finns nio avdelningar med olika ansvarsområden. Avdelningarna är indelade i enheter, som i sin tur är indelade i sektioner. Den granskade verksamheten bedrivs inom två avdelningar: Krav- och betalningsavdelningen och Verkställighetsavdelningen.

Mål om betalningsföreläggande handläggs på en enhet som hör till Krav- och betalningsavdelningen. Verksamheten bedrivs på fem kontor: Östersund, Luleå, Gävle, Uddevalla och Visby. Omkring 180 personer arbetar på enheten.

Ansökningar om verkställighet registreras på en enhet som också hör till Krav- och betalningsavdelningen. Verksamheten bedrivs på fyra orter: Umeå, Gävle, Halmstad och Kalmar. Omkring 80 personer arbetar på enheten.

De registrerade målen om verkställighet handläggs på Verkställighetsavdelningen. Avdelningen består av sex verkställighetsenheter, en enhet för specialverkställighet och en juristenhet. Verksamheten bedrivs på samtliga Kronofogdens 32 kontor: Haparanda, Luleå, Skellefteå, Umeå, Örnsköldsvik, Östersund, Sundsvall, Gävle, Falun, Uppsala, Västerås, Eskilstuna, Sundbyberg, Södertälje, Örebro, Karlstad,

Linköping, Skövde, Uddevalla, Göteborg, Borås, Jönköping, Växjö, Västervik, Kalmar, Karlskrona, Varberg, Halmstad, Helsingborg, Kristianstad, Malmö och Visby. Totalt arbetar omkring 1 100 personer på Verkställighetsavdelningen.

Verkställighetsavdelningen ansvarar även för fysisk delgivning. Delgivare finns på samtliga lokalkontor med undantag av Visby där delgivning görs av extern part. Omkring 100 personer arbetar som delgivare.

Kronofogden finansieras huvudsakligen genom anslag. För 2025 uppgick anslaget till ungefär 2,5 miljarder kronor. Kronofogden har cirka 2 200 anställda.

3 Handläggning av mål om att fastställa betalningskrav

Granskningen visar att handläggningstiderna i flertalet mål är korta tack vare ett stort inslag av automatisering. Uppgifterna i handläggningen utförs snabbt, men det förekommer onödiga liggtider, framför allt i den fysiska delgivningen och i mål där ansökan behöver kompletteras. Det förhindrar att skulder betalas så snabbt som möjligt. Komplettering är särskilt vanligt för ansökningar via Kronofogdens e-tjänst, som framför allt används av privatpersoner. Det finns även återkommande rättsliga brister i handläggningen som framför allt beror på att ansökningarna tas upp trots att grunden för betalningskravet inte är fullständig.

3.1 Mål om betalningsföreläggande

Vi har granskat handläggningen av mål om betalningsföreläggande. Varje år handlägger Kronofogden över en miljon mål om betalningsföreläggande. Ungefär hälften av målen avslutas utan att Kronofogden fastställer betalningskravet, vilket främst förklaras av att många ansökningar återkallas av den som ansökt.

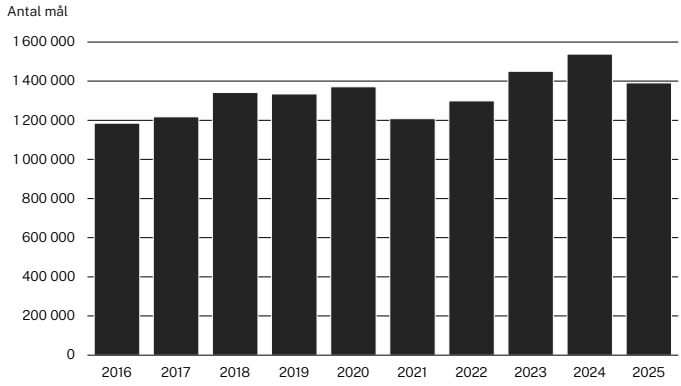
3.1.1 Kronofogden handlägger över en miljon mål om året

Under den senaste tioårsperioden har det kommit in i genomsnitt 1,3 miljoner mål per år i Kronofogdens summariska process (se diagram 1). De allra flesta målen har rört betalningsföreläggande (97 procent).[11] Flertalet av betalningskraven är riktade mot privatpersoner. Totalt omfattade 2025 års ansökningar mot privatpersoner krav på 30 miljarder kronor.[12]

[11] Övriga mål i summarisk process rör framför allt vanlig handräckning (handlar bland annat om avhysningar). Andra mål i summarisk process rör betalningsfastställelse i pant (fordringar där panträtt finns i fastigheter, skepp eller luftfartyg) och särskild handräckning (används till exempel om någon olovligen bosatt sig på sökandens mark).

[12] Kronofogden, *Årsredovisning 2025*, 2026.

Diagram 1 Antal inkomna mål summarisk process 2016–2025

Källa: Kronofogdens årsredovisningar.

3.1.2 Hälften av målen avslutades utan utslag

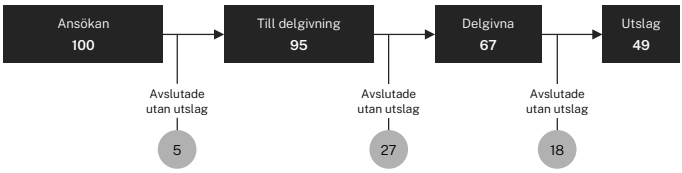
Vi har analyserat mål om betalningsföreläggande där ansökan kom in till Kronofogden 2023 och 2024. Ansökningar har lämnats in på blankett (12 procent), via e-tjänst (0,6 procent) eller via filtjänst (87 procent). Filtjänsten kan användas av ingivare, det vill säga företag och myndigheter som lämnar in stora volymer av egna eller andras fordringar till Kronofogden.

Det upprättades ett föreläggande att yttra sig och gjordes ett eller flera delgivningsförsök i 95 procent av målen (se figur 2). I 67 procent av målen blev svaranden delgiven. Knappt hälften (49 procent) av målen ledde till utslag, det vill säga Kronofogdens beslut som fastställer betalningskravet i enlighet med ansökan.

Drygt hälften (51 procent) av målen avslutades utan utslag. En mindre andel av målen avvisades av Kronofogden på grund av bristfällig ansökan (5 procent). En stor andel av målen återkallades av sökanden (41 procent). Vi ser inte i data varför ansökningarna har återkallats, men det är rimligtvis ett tecken på att många svarande betalade sökandens krav. Resterande del av de avslutade målen avskrevs från vidare handläggning för att svaranden hade bestridit betalningskravet (4 procent).[13]

[13] Andelarna är i linje med resultaten i Kronofogden, *Betalningsproblem och skulder hos Kronofogden*, 2025.

Figur 2 Avslutade mål som nådde olika hållpunkter, procent av inkomna mål

Anm.: I figuren ingår de mål där ansökan inkom 2023 och 2024 och avslutades senast den 21 augusti 2025. Avrundade värden.
Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på data från Kronofogden.

Om urvalet

Urvalet av data består av mål om betalningsföreläggande där ansökan inkom till Kronofogden under 2023 och 2024. Data har rensats från mål där sökande eller svarande har skyddade personuppgifter samt från mål där det finns tydliga fel i registreringen.

Det ingår 2 817 199 mål i urvalet, varav 1 365 695 inleddes 2023 och 1 451 504 inleddes 2024. Av dessa mål var 92 630 ännu inte avslutade den 21 augusti 2025, vilket är så långt våra data sträcker sig.

3.1.3 Nästan hälften av målen går till fysisk delgivning

Delgivningsförsök görs i första hand per brev. Om delgivningsförsök per brev inte lyckas går målet över till fysisk delgivning. I vårt urval lämnades 43 procent av målen över till fysisk delgivning. Den fysiska delgivningen lyckades i 63 procent av dessa mål.[14] Den sökande erbjöds partsdelgivning i 23 procent av målen. Återstående 14 procent avslutades av andra skäl, nästan uteslutande för att ansökan återkallades av sökanden. Vi kan inte se skälet till återkallande i våra data. En möjlig förklaring är att kravet har betalats.

Andelen lyckade fysiska delgivningar är betydligt högre i vår undersökning än i de uppgifter som Kronofogden själva har tagit fram.[15] Det beror framför allt på att vi klassificerar fysisk delgivning som lyckad om delgivning har skett efter att målet har lämnats över till fysisk delgivning även i de mål där svaranden har bekräftat delgivningen genom att skicka in delgivningskvitto (”vitt kort”) eller via e-tjänsten

[14] Vi klassificerar fysisk delgivning som lyckad om någon typ av delgivningskvitto har skickats in efter att målet har lämnats över till fysisk delgivning men innan sökanden har erbjudits partsdelgivning. Det innebär att även delgivning av exempelvis polis ingår i vår klassificering av lyckad fysisk delgivning.

[15] Enligt Kronofogdens årsredovisning stod fysisk delgivning för 14 procent av alla lyckade delgivningar 2024. Av delgivningarna i vårt urval står fysisk delgivning enligt vårt sätt att mäta för 40 procent av alla lyckade delgivningar.

(Mina sidor). Delgivning med sådan bekräftelse ingår inte i Kronofogdens redovisning av lyckad fysisk delgivning.[16]

3.2 Handläggningstider

Det tar mindre än två månader att få ett betalningskrav fastställt i hälften av alla mål. I många mål tar det betydligt längre tid. Längst handläggningstider är det i mål där ansökan har kompletterats och där ärendet har lämnats för fysisk delgivning.

3.2.1 Handläggningstider i olika delar av processen

Handläggningstid för utslag är tiden det tar från att en ansökan om betalningsföreläggande kommer in till Kronofogden till dess Kronofogden har fastställt att kravet ska betalas (utslag). I hälften av målen tog det knappt två månader från det att ansökan kom in till utslag. Variationen var dock stor, se tabell 1.

I flertalet mål skickades föreläggandet för svaranden att yttra sig för delgivning samma dag som eller dagen efter att ansökan inkom till Kronofogden. Det finns dock mål där det tog längre tid. En stor del av handläggningstiden uppstod under processen med delgivning. Det tog två veckor eller mindre i hälften av målen, men i många mål tog det flera månader. Efter att delgivningen var avslutad tillkom handläggningstid innan utslag.

Tabell 1 Handläggningstider i olika delar av processen, dagar

	Medelvärde	10:e percentilen	Median	90:e percentilen
Tid från ansökan inkom till föreläggandet skickas för delgivning	8	0	1	17
Tid för delgivning	62	0	14	195
Tid från lyckad delgivning till utslag	21	13	18	32
Tid från ansökan inkom till utslag (hela processen)	104	22	57	251

Anm.: Noll dagar betyder att händelsen inleds och avslutas samma dag. Handläggningstider för olika delar av processen summerar inte till handläggningstiden för hela processen. Det beror framför allt på att mål kan avslutas var som helst i processen (se figur 2). Handläggningstiderna är beräknade för de mål som genomgått respektive del av processen.
Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på data från Kronofogden.

Om den svarande bestrider betalningskravet utfärdar Kronofogden inget utslag. I stället avskrivs målet och lämnas över till tingsrätten om den sökande önskar det. Den avslutande handläggningstiden för sådana mål var längre (visas ej i tabellen).

[16] Kronofogdens definition av lyckad fysisk delgivning tar sikte på hur delgivningen sker, medan vår definition tar sikte på när den sker. Båda definitionerna har sina fördelar och nackdelar och kan enligt vår uppfattning vara bra komplement till varandra för att ge en bredare bild av hur delgivningen fungerar.

3.2.2 Längst handläggningstider för mål med inkompletta ansökningar och fysisk delgivning av betalningskravet

Variationen i handläggningstid förklaras till stor del av ansökans kvalitet och delgivningssätt. Mål där ansökan inte behövde kompletteras och där delgivning per brev lyckades tog i genomsnitt 41 dagar från ansökan till utslag. Det kan jämföras med mål där ansökan kompletterades och där delgivningen var fysisk. Sådana mål tog i genomsnitt 207 dagar (se tabell 2).

Tabell 2 Antal dagar från ansökan till utslag, beroende på om komplettering och fysisk delgivning behövts, genomsnitt (median)

	Komplettering	
Fysisk delgivning	**Nej**	**Ja**
Nej	41 (33)	99 (85)
Ja	156 (120)	207 (176)

Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på data från Kronofogden.

3.2.3 Kronofogden kan påverka den aktiva handläggningstiden och liggtiden

En del av handläggningstiden kan påverkas av Kronofogden. Det gäller dels hur snabbt de olika uppgifterna i den aktiva handläggningen tar, dels hur länge ett mål ligger hos Kronofogden utan att aktivt handläggas. Det är dessa delar av handläggningstiden som undersöks i granskningen. Andra delar av handläggningstiden är svåra eller omöjliga för Kronofogden att påverka. Det gäller till exempel den svarandes förklaringstid. Handläggningstiden kan delas upp på ett sätt som framgår av rutan nedan.

Uppdelning av handläggningstid

Handläggningstid är tiden det tar från att en ansökan om betalningsföreläggande kommer in till Kronofogden till dess Kronofogden har fastställt att kravet ska betalas (utslag).

Handläggningstid = aktiv handläggningstid + liggtid + övrig tid

Aktiv handläggningstid är den aktiva tid som en handläggare ägnar åt en ansökan.

Liggtid är den tid som målet ligger hos Kronofogden men inte aktivt handläggs.

Övrig tid är den delen av handläggningstiden som varken är aktiv handläggningstid eller liggtid och som Kronofogden därför inte kan påverka, till exempel svarandes förklaringstid.

Handläggningen av mål om betalningsföreläggande utförs på två olika avdelningar inom Kronofogden. Vi redovisar först resultaten för betalningsföreläggandeenheten, som hör till Krav- och betalningsavdelningen, och därefter resultaten från den fysiska delgivningen, som hör till Verkställighetsavdelningen.

3.3 Uppgifterna i handläggningen utförs snabbt

Granskningen visar att uppgifterna i handläggningen utförs snabbt. Det beror på att det finns betydande inslag av maskinella moment i handläggningen och att manuella moment tar förhållandevis kort tid att utföra.

3.3.1 Uppgifter i handläggningen

På betalningsföreläggandeenheten handläggs mål om betalningsförelägganden. Handläggningen omfattar manuella arbetsuppgifter och maskinella moment. Det är enhetens uppgift att registrera ansökningar och att se till att ansökningarna håller en sådan kvalitet att de kan ligga till grund för ett betalningsföreläggande samt även för framtida indrivning via verkställighet. Enheten behöver även se till att förelägganden för att yttra sig om krav skickas ut för delgivning, hantera delgivningskvitton, utfärda utslag, hantera återkallelser och nedsättningar samt överlämna mål till domstol. Enheten skickar också ut uppdrag för fysisk delgivning, så kallad KFM-delgivning.

Fysisk delgivning av betalningsförelägganden utförs av delgivare. De administrerar, planerar och utför fysiska delgivningar. Delgivarna är placerade på Verkställighetsavdelningen, där även kronoinspektörer och handläggare utför vissa av delgivningarna.

3.3.2 Direktutskick av hälften av ansökningarna via filtjänst

Det finns ett snabbspår för ansökningar från vissa filingivare, det vill säga ingivare som lämnar in sina ansökningar via filtjänsten. Snabbspåret innebär att ett betalningsföreläggande för svaranden att yttra sig upprättas automatiskt och skickas för delgivning, utan inblandning av handläggare, så kallat direktutskick. För att få tillgång till snabbspåret ska ansökningarna från ingivaren under en längre tid ha visat sig hålla en hög kvalitet.[17] Omkring hälften av ansökningarna via filtjänsten i vårt urval gick till direktutskick. Det förklarar att handläggningstiden i början av processen är noll dagar för ett stort antal mål (se tabell 1).

Sex gånger per år granskas ett urval av de direktutskickade ansökningarna. Storleken på urvalet är då omkring 5 000–6 000 mål. Om det framkommer allvarliga brister i kvaliteten på ansökningarna tas snabbspåret bort för ingivaren. Detta innebär att alla ansökningar granskas av handläggare innan föreläggande för svarande att yttra sig skickas ut.[18]

[17] E-post från företrädare för Kronofogden, 2025-12-11.
[18] E-post från företrädare för Kronofogden, 2026-04-14.

För övriga filingivare granskas alla uppgifter i ansökan av handläggare innan föreläggande för svaranden att yttra sig upprättas och skickas för delgivning.[19]

Det finns flera andra maskinella moment i handläggningen – oavsett ansökningsväg – till exempel att sökande faktureras för ansökningsavgiften, att påminnelser skickas ut automatiskt, att handlingar som ska delges genereras automatiskt av verksamhetssystemet och att uppdrag till fysisk delgivning skickas automatiskt om svaranden inte har lämnat någon bekräftelse i den vanliga delgivningen inom viss tid.

3.3.3 De manuella arbetsuppgifterna tar förhållandevis kort tid att utföra

Tidsåtgången för arbetsuppgifter på betalningsföreläggandeenheten mäts årligen

Kronofogden studerar årligen, samt vid automationsåtgärder, tidsåtgången för de manuella arbetsuppgifterna på betalningsföreläggandeenheten. Utifrån resultaten från studien och tillgängliga resurser planerar enheten sin verksamhet.

Resultaten av tidsstudien avser medelvärdet för ca 20 handläggare som ingått i studien, där extremvärden har sorterats bort. Tider har mätts för 45 olika arbetsuppgifter, varav ungefär 35 kan förekomma i mål om betalningsföreläggande.

Enligt tidsstudien från 2024 var tidsåtgången kort för de vanligast förekommande arbetsuppgifterna, se tabell 3. Var och en av dessa uppgifter tog i genomsnitt mindre än 10 minuter att utföra. Tidsstudien från 2023 visar liknande värden, vilket stärker bilden av att det är inte är möjligt att utföra uppgifterna på en så mycket kortare tid.

Tabell 3 Tidsåtgång för vanligt förekommande arbetsuppgifter i mål om betalningsföreläggande

Arbetsuppgift	Tid (minuter)
Hantera manuell ansökan	9,1
Granska maskinell ansökan	1,7
Hantera svar om komplettering	9,4
Hantera komplettering ej inkommen	6,5
Hantera delgivningskvitto, vitt kort	2
Hantera delgivningskvitto, KFM-delgivning	0,8
Hantera återkallelser	0,9
Hantera nedsättningar	1,8
Färdigställa utslag	4,1

Källa: Kronofogdens ledtidsstudie 2024

[19] E-post från företrädare för Kronofogden, 2025-12-11.

Det finns arbetsuppgifter som tar längre tid (visas ej i tabellen). Längst tid (15 minuter eller mer) tar hantering av överklagande, hantering av domar och hantering av överlämning till domstol. Dessa uppgifter har ett stort inslag av tidskrävande hantering med inskanning av handlingar och posthantering.[20] Sådana uppgifter förekommer inte i det stora flertalet mål.

Den aktiva handläggningen för fysisk delgivning tar i genomsnitt en halvtimme

Delgivarnas arbetsuppgifter består av att administrera, planera och utföra fysiska delgivningsförsök. Det krävs förberedelser inför ett delgivningsförsök, och inför det första försöket är de mer utförliga. Delgivaren skickar exempelvis sms till delgivningsmottagaren och kontrollerar kontaktuppgifter, portkoder och arbetsgivare samt gör en säkerhetsanalys. Efter ett misslyckat delgivningsförsök kan ytterligare åtgärder behöva vidtas, till exempel att kontrollera adress och skicka förfrågningar till arbetsgivare, fastighetsägare och Kriminalvården. Inför varje delgivningsförsök tar delgivaren även ut nya handlingar från verksamhetssystemet och planerar sin körordning. I normalfallet görs som mest tre delgivningsförsök i bostaden, då en avisering om besöket lämnas i de fall delgivningsmottagaren inte anträffas, samt ett försök på eventuell arbetsplats. Därefter är det aktuellt med så kallad spikning eller hindersbevis.[21]

Enligt uppgifter från Kronofogden är den genomsnittliga aktiva handläggningstiden per delgivningsärende 26 minuter.[22]

Vissa moment i handläggningen görs maskinellt. När ett delgivningsärende kommer in till verksamhetssystemet läggs ärendet automatiskt in i en rutt, efter adressen till personen som ska delges. Delgivarna bestämmer själva vilka rutter som ska köras.[23]

3.4 Handläggningen förlängs onödigt mycket av liggtider

Granskningen visar att långa handläggningstider till stor del beror på att mål blir liggande hos Kronofogden i väntan på aktiv handläggning. En del av handläggningstiden är dock utanför Kronofogdens kontroll. Liggtider förekommer framför allt i mål där ansökan har kompletterats och där ärendet har lämnats för fysisk delgivning. Över hälften av ansökningarna via e-tjänsten behöver kompletteras, vilket beror på att ansökningarna inte håller tillräckligt hög kvalitet. Ansökningar via e-tjänst rör dessutom ofta tvistiga krav. Handläggningstiden för fysisk delgivning har blivit allt längre över tid till följd av ökande liggtid innan uppdragen påbörjas.

[20] Intervju med företrädare för Kronofogden, 2025-08-13.
[21] E-post från företrädare för Kronofogden, 2025-12-16.
[22] Detta är beräknat som kvoten mellan delgivarnas redovisade tid för delgivning och antal avslutade ärenden (KFM-delgivning, muntlig bekräftelse och hindersbevis). E-post från företrädare för Kronofogden, 2025-11-19.
[23] E-post från företrädare för Kronofogden, 2025-12-16.

3.4.1 Långa liggtider vid kompletteringar av ansökningar

Liggtid uppstår när ansökningar behöver kompletteras

I den inledande handläggningen har vi mätt övrig tid till i genomsnitt 15 dagar i de mål där ansökan har kompletterats. I denna del av processen förekommer det ingen tid som ligger utanför Kronofogdens kontroll i mål där ansökan inte kompletteras.

Vi kan inte direkt skilja mellan aktiv handläggningstid och liggtid i våra data. Vi har tidigare konstaterat att den aktiva handläggningstiden i normalfallet är kort, både på betalningsföreläggandeenheten och i den fysiska delgivningen. Vi kan därmed konstatera att det mesta av handläggningstiden som inte utgörs av tid som ligger utanför Kronofogdens kontroll är liggtid. Vi uppskattar att liggtiden i den inledande handläggningen i genomsnitt uppgår till bortåt 5 dagar för mål utan komplettering och bortåt 40 dagar i mål med komplettering (se tabell 4).[24]

Tabell 4 Inledande handläggningstid för mål, utan och med komplettering av ansökan, dagar i genomsnitt

	Utan komplettering	Med komplettering
Tid från ansökan ankom till föreläggandet skickades för delgivning	5	55
varav aktiv handläggningstid och liggtid	5	40
varav övrig tid	–	15

Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på data från Kronofogden.

Det är omkring 6 procent av alla ansökningar som kompletteras, men det är betydligt vanligare bland ansökningar som kom in via e-tjänst (53 procent) och på blankett (17 procent) än via filtjänsten (3 procent).[25] Ansökningar via filtjänsten utgjorde dock mer än hälften av de ansökningar som kompletterades, eftersom ansökningarna via filtjänst var så många. Dessa uppgifter avser ansökningar som faktiskt kompletterades – i vissa mål frågar Kronofogden efter kompletterande uppgifter utan att det lämnas in av den sökande.

Vi undersöker inte liggtid i processen med delgivning per brev (vanlig delgivning och särskild delgivning med juridisk person). Delgivning per brev har varit en automatiserad process under hela vår undersökningsperiod.[26]

[24] Liggtiden är underskattad i de mål där Kronofogden har skickat flera kompletteringsförelägganden. Det beror på att ”övrig tid” har mätts som tiden från det att det första kompletteringsföreläggandet skickas från Kronofogden till dess att den sista kompletteringen har kommit in till Kronofogden. Denna tid innehåller en viss liggtid.

[25] Andelarna med komplettering avser de ansökningar där Kronofogden har efterfrågat kompletterande uppgifter och sådana uppgifter har lämnats av den sökande.

[26] Intervju med företrädare för Kronofogden, 2025-08-13.

Liggtid i den avslutande handläggningen är i genomsnitt en vecka

I den avslutande handläggningen är delgivningen klar och Kronofogden ska utfärda utslag om svaranden inte bestrider betalningskravet. Den avslutande handläggningen tar i genomsnitt tre veckor (se tabell 5). Det inkluderar den förklaringstid som svaranden har för att invända mot betalningskravet. Vi uppskattar därför att den tid som ligger utanför Kronofogdens kontroll i denna del av processen uppgår till 14 dagar, varav förklaringstid på 10 dagar och ett antaget tillägg för tid för postgång på 4 dagar. Återstående tid av den avslutande handläggningstiden, i genomsnitt omkring en vecka, utgörs av aktiv handläggningstid och liggtid. Eftersom den aktiva handläggningstiden är kort bedömer vi att det mesta av denna tid utgörs av liggtid.

Tabell 5 Avslutande handläggningstid, mål som avslutas med utslag, dagar i genomsnitt

	Dagar
Tid från lyckad delgivning till utslag	21
varav aktiv handläggningstid och liggtid	7
varav tid som ligger utanför Kronofogdens kontroll	14

Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på data från Kronofogden.

3.4.2 Förklaringar till långa liggtider och behov av kompletteringar

Kompetensbrist och nedprioritering har varit orsak till de långa liggtiderna vid kompletteringar

Kronofogden har på enheten där mål om betalningsföreläggande handläggs utvecklat ett arbetssätt som bygger på principen ”klar-nästa”. I verksamhetssystemet finns en särskild knapp för att välja nästa arbetsuppgift som står på tur i flödet. Syftet var att förhindra att handläggare plockar enkla eller hoppar över mer utredningskrävande uppgifter.[27] Erfarna medarbetare har arbetat enligt denna princip, men på grund av mycket hög personalomsättning 2022–2023 har enheten som helhet dock inte klarat av att fullt ut arbeta på detta sätt. Oerfarna handläggare som började på enheten hade inte behörighet att arbeta med kompletteringar och andra arbetsuppgifter som man ännu inte lärt sig att hantera. Vidare har handläggning av delgivna mål varit prioriterade framför handläggning av kompletteringar.[28] Situationen har förbättrats sedan Kronofogden 2024 införde ett nytt planeringsverktyg. I slutet av 2025 var liggtiden för att hantera komplettering likvärdig den för att manuellt hantera ansökningar (sju dagar).[29]

Ansökningar via e-tjänsten höll lägre kvalitet och rörde ofta tvistiga krav

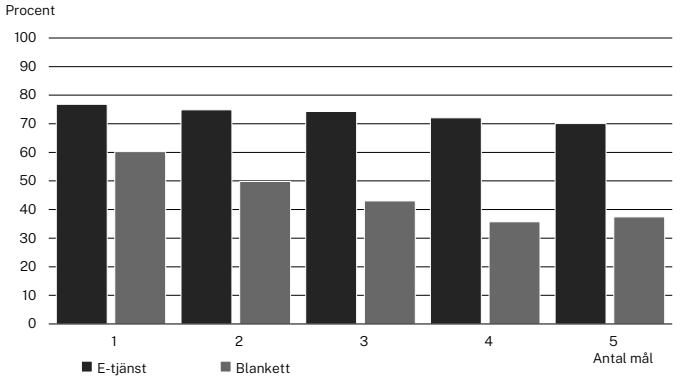
En möjlig förklaring till att så många ansökningar via e-tjänst behövde kompletteras är att en stor andel av ansökningarna som kommer in via e-tjänsten är från oerfarna

[27] E-post från företrädare för Kronofogden, 2025-10-27.
[28] Intervju med företrädare för Kronofogden, 2026-01-23.
[29] E-post från företrädare för Kronofogden, 2025-12-11.

sökande. E-tjänsten kan för närvarande enbart användas av privatpersoner och ensamt behöriga firmatecknare för juridiska personer, eftersom det krävs e-legitimation för att använda den.[30] Det stämmer förvisso med våra data att det är oerfarna sökande som använder e-tjänsten, men andelen oerfarna sökande var nästan lika hög bland dem som sökte på blankett. Av dem som ansökte om betalningsföreläggande via e-tjänst och på blankett 2023–2024 var det 73 procent respektive 71 procent som bara lämnade in en ansökan under perioden.

Vi finner att Kronofogden oftare har begärt in kompletterande uppgifter till ansökningar som lämnats in via e-tjänsten än till ansökningar som lämnats in på blankett, oberoende av hur van den sökande var att ansöka om betalningsföreläggande. Detta illustreras i diagram 2. Där visas hur vanligt det var att Kronofogden frågade efter kompletterande uppgifter i den sökandes senaste ansökan, grupperat efter hur många ansökningar sökanden lämnade in 2023–2024.

Diagram 2 Andel av målen där Kronofogden frågade efter kompletterande uppgifter, grupperat efter hur många ansökningar om betalningsföreläggande den sökande har lämnat in 2023–2024

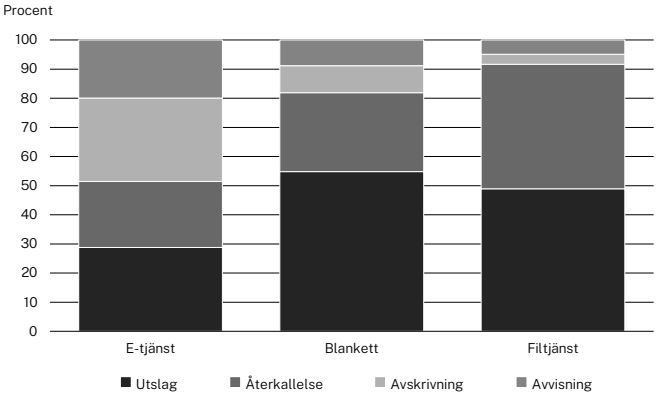
Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på data från Kronofogden.

Vi ser också att det verkar finnas en inlärningskurva. Ju fler ansökningar de sökande tidigare har lämnat in, desto ovanligare är det att Kronofogden behöver fråga efter kompletteringar gällande den senaste ansökan. Detta gäller framför allt för ansökningar på blankett. Inlärningskurvan är inte lika brant för ansökningar via e-tjänsten.

[30] Intervju med företrädare för Kronofogden, 2026-01-23; e-post från företrädare för Kronofogden, 2026-04-14.

Ansökningar via e-tjänst utmärker sig också på ett annat sätt. Målen där ansökan har lämnats in via e-tjänst leder inte till utslag i samma utsträckning som ansökningar på blankett och ansökningar via filtjänst (se diagram 3). Målen som kommit in via e-tjänst har i större utsträckning avslutats genom avvisning jämfört med mål som lämnats in på blankett eller via filtjänst. Mål avvisas om ansökan är så bristfällig att den inte kan läggas till grund för handläggning av målet. Vidare har målen som kommit in via e-tjänst i större utsträckning avslutats genom avskrivning jämfört med mål som lämnats in på blankett eller via filtjänst. Mål avskrivs om den svarande bestrider betalningskravet.[31] Den höga andelen avskrivna mål borde således vara ett tecken på att de ansökningar som lämnas in via e-tjänsten i högre grad rör tvistiga betalningskrav jämfört med övriga ansökningar.

Diagram 3 Mål som avslutas på olika sätt, andel av mål för respektive sökväg

Anm.: Mål där både återkallelse och avskrivning har registrerats är här klassificerade som återkallade.
Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på data från Kronofogden.

Sammantaget tyder våra resultat på att ansökningar via e-tjänsten har varit problematiska. Det är svårt att avgöra om det beror på e-tjänstens utformning eller på ansökningarna. Det verkar vara svårt att lämna en komplett ansökan via tjänsten, även för personer med vana att ansöka om betalningsföreläggande. Det ger upphov till manuella arbetsuppgifter och därmed till liggtider och längre handläggningstider. E-tjänsten verkar dessutom ofta röra tvistiga mål.

[31] Mål avskrivs också om ansökan återkallas. Dessa mål har vi klassificerat som återkallade, inte som avskrivna.

3.4.3 Långa liggtider i fysisk delgivning

Det har dröjt allt längre innan delgivningsuppdragen påbörjas

Vi har mätt handläggningstider för fysisk delgivning som tiden från att ett uppdrag om KFM-delgivning skickas till delgivarnas verksamhetssystem till dess att personen är delgiven eller att Kronofogden har erbjudit den sökande partsdelgivning.

Handläggningstiderna för fysisk delgivning var i många fall långa, i genomsnitt 110 dagar, och med stor variation mellan målen (se tabell 6).

Tabell 6 Handläggningstider för fysisk delgivning, dagar

Medelvärde	10:e percentilen	Median	90:e percentilen
110	7	72	267

Anm.: Handläggningstid beräknat som tiden från att ett uppdrag om KFM-delgivning skickas till delgivarnas verksamhetssystem Delfi till dess att personen är delgiven eller Kronofogden har erbjudit den sökande partsdelgivning. Urvalet består av mål med lyckad delgivning.
Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på data från Kronofogden.

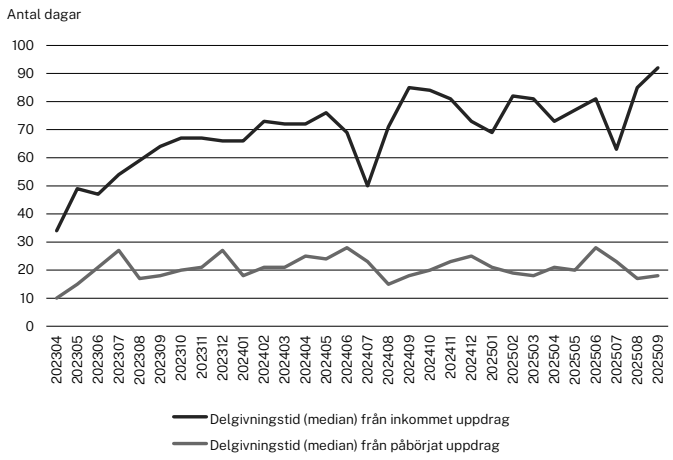
Kronofogden har målsättningen att delgivning eller en annan form av avslut ska ske inom 30 dagar för de uppdrag som påbörjats.[32] Månadsuppgifter om mediantiden för fysisk delgivning visar att detta mål har nåtts för flertalet delgivningsärenden under perioden april 2023–september 2025 (se den nedre serien i diagram 4). Målsättningen hör ihop med delgivarnas arbetssätt. Arbetssättet innebär att delgivarna koncentrerar sig på ett begränsat antal mål och kör klart dem inom 30 dagar. Detta sätt att arbeta medför att det inte går särskilt lång tid mellan de tillfällen då Kronofogden söker efter personen som ska delges, vilket enligt Kronofogden har visat sig vara mer effektivt än att arbeta med fler mål samtidigt. Innan 2017 arbetade delgivarna med fler mål samtidigt. Det innebar att det kunde ta mycket lång tid mellan söktillfällena. Delgivningsmottagare hann flytta inför nästa söktillfälle, delgivningstiderna drog ut på tiden och det kunde vara lätt att missa spikningsmöjligheter.[33]

Medianvärdet för den tid vi benämner handläggningstid, det vill säga tiden räknat från att uppdraget kommer in tills delgivningen är klar, har varit betydligt högre än 30 dagar. I vårt urval är medianvärdet 72 dagar och enligt Kronofogdens månadsuppgifter har medianvärdet ökat från 32 dagar i april 2023 till 92 dagar i september 2025 (se den övre serien i diagram 4).

Vi kan därmed konstatera att det förekom liggtid innan uppdragen påbörjas, och att denna liggtid stadigt har ökat över tid. Den har ökat från 24 dagar i april 2023 till 74 dagar i september 2025, beräknat på medianvärdena.

32 Kronofogden, *Arbetsmetod delgivare*, 2025.
33 E-post från företrädare för Kronofogden, 2025-12-16.

Diagram 4 Tid för fysisk delgivning (median) räknat från inkommet respektive påbörjat delgivningsuppdrag

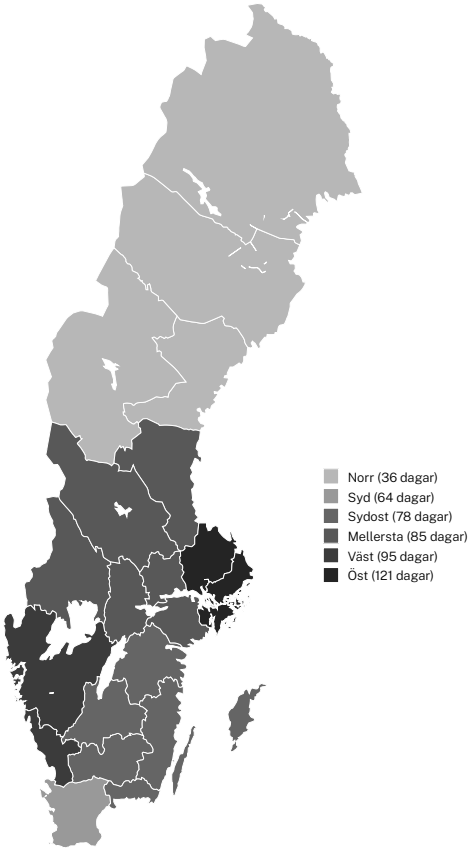
Källa: Kronofogden.

Längst handläggningstider i Öst och kortast i Norr

Verksamhet för fysisk delgivning finns på 31 orter i landet, fördelat på sex enheter.[34] Den fysiska delgivningen tog kortast tid vid enhet Norr och längst tid vid enhet Öst (se figur 3).

[34] Delgivningsverksamhet i Visby utförs inte av Kronofogden, utan av bud.

Figur 3 Handläggningstider för fysisk delgivning efter enhet, dagar (medianvärden)

Anm.: Handläggningstiden beräknas från att ett uppdrag om KFM-delgivning skickas till Delfi till dess delgivning har skett eller sökande har erbjudits partsdelgivning. Urvalet består av mål där delgivningsuppdrag har skickats till Delfi. Vi har delat in målen efter enhet utifrån vilket postnummer svaranden har.
Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på data från Kronofogden.

Enligt Kronofogden beror skillnaderna i delgivningstid till viss del på skillnader i bemanning.[35] Detta har också stöd i vår data. Enhet Öst, som har haft längst delgivningstid, har också haft fler delgivningsärenden per delgivare än övriga enheter. Enhet Norr, som har haft kortast delgivningstid, har haft lägst antal

[35] E-post från företrädare för Kronofogden, 2025-12-16.

delgivningsärenden per delgivare. Samtidigt är avstånden större i norr, vilket gör att delgivningen generellt sett är mer resurskrävande än söderut. Bara restiden kan uppgå till åtta timmar för att delge dem som befinner sig i utkanten av upptagningsområdet.[36]

Enligt Kronofogden har rekryteringsåtgärder, utbildningsinsatser och förbättrad uppföljning inneburit att skillnaderna i delgivningstid har börjat plana ut och att liggtiderna totalt sett i landet har börjat minska.[37]

3.5 Konsekvenser av långa handläggningstider

Långa handläggningstider har konsekvenser för båda parter i ett mål. Skulden som betalningskravet avser är ofta belagd med en förhållandevis hög ränta. Storleken på räntan kan följa av avtal eller vara baserad på den räntesats som anges i lag.[38] Långa handläggningstider kan därför leda till hög räntekostnad för den svarande och hög ränteintäkt för den sökande.

Långa handläggningstider påverkar även likviditeten för den som ska få betalt. Om den sökande är en privatperson eller ett litet företag kan bristande likviditet få särskilt kännbara konsekvenser.

Långa handläggningstider leder också till att det tar lång tid innan den sökande blir erbjuden partsdelgivning. Den sökande kan själv begära partsdelgivning, men det får ekonomiska konsekvenser. Vid partsdelgivning tar den sökande över ansvaret för delgivningen och får själv stå för delgivningskostnaden. Om Kronofogden erbjuder partsdelgivning kan den sökande yrka på att den svarande betalar delgivningskostnaden. Det har den sökande däremot inte rätt till om den sökande själv har begärt att ta över delgivningen.[39]

3.6 Rättsliga brister i handläggningen av mål om betalningsföreläggande

Det är vanligt med rättsliga brister i handläggningen. Bristerna uppstår innan utskick av föreläggande att yttra sig om kravet. Den rättsliga kvaliteten i fysisk delgivning av föreläggande är hög, men en stor del av ärendena avslutas utan att delgivningen lyckats.

3.6.1 Rättsliga brister i 30 procent av målen

Registrering av ofullständiga grunder har varit en återkommande brist

Kronofogden följer årligen upp kvaliteten i vanligt förekommande mål och ärenden, bland annat i den summariska processen. Det görs genom att granska ett urval av

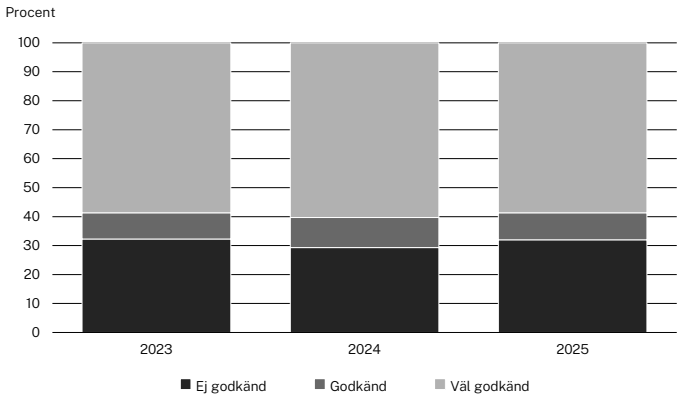
[36] E-post från företrädare för Kronofogden, 2026-02-03.
[37] E-post från företrädare för Kronofogden, 2025-12-16 och 2026-04-24.
[38] Enligt 6 § räntelagen (1975:635) får ränta tas ut med referensräntan, som fastställs av Riksbanken, med tillägg av åtta procentenheter.
[39] Se avsnitt 8.1.5 i Kronofogden, *Handbok summarisk process*, 2023.

ärenden utifrån flera aspekter. En av aspekterna är att handläggningen är rättsligt korrekt. Det är också den aspekt som väger tyngst i den sammantagna bedömningen av kvaliteten.[40]

De uppföljningar vi har tagit del av genomfördes 2023–2025. Uppföljningen är upplagd på liknande sätt samtliga år. Den omfattar granskning av 300 slumpvis utvalda mål, varav 200 maskinellt registrerade mål (ansökningar via filtjänst) och 100 manuellt registrerade mål (ansökningar via e-tjänst och blankett) som avslutats under respektive år. Urvalet görs bland delgivna och avslutade mål om betalningsföreläggande, betalningsfastställelse ur pant och vanlig handräckning, det vill säga även sådana måltyper som inte omfattas av vår granskning. Granskning av målen utförs av Kronofogdens handläggare och jurister.[41]

Kronofogden bedömde att det fanns rättsliga brister i handläggningen av allvarlig karaktär i omkring 30 procent av målen, vilket gav omdömet ej godkänt (se diagram 5). För att en rättslig brist ska bedömas vara allvarlig ska handläggningen ha rättsliga fel. Den behöver dock inte ha haft allvarliga konsekvenser. Som exempel ska allt som anges i ansökan enligt lag framgå av betalningsföreläggandet. Om handläggaren gör avsteg från det bedöms handläggningen av målet ha en allvarlig rättslig brist.[42]

Diagram 5 Bedömning av den rättsliga aspekten i handläggningen av mål i summarisk process 2023–2025

Källa: Kronofogdens kvalitetsuppföljningar summarisk process höstgranskning 2023, 2024 och 2025.

40 Kronofogden, *Årsredovisning 2024*, 2025.
41 Kronofogden, *Kvalitetsuppföljning summarisk process höstgranskning 2023*, 2023; Kronofogden, *Kvalitetsuppföljning summarisk process höstgranskning 2024*, 2024.
42 E-post från företrädare för Kronofogden, 2025-12-11.

Bristerna i handläggningen har samtliga år till övervägande del uppstått innan föreläggandet att yttra sig om kravet har skickats till den svarande. I handläggningen av de manuellt registrerade målen och de maskinellt registrerade målen som granskas av handläggare innan utskick har bristen uppstått vid granskningen.

De huvudsakliga bristerna i de manuellt registrerade målen har varit att handläggaren har registrerat ofullständiga grunder och att uppgifter som framgick av ansökan saknades i föreläggandet. I flera fall skulle kopia av ansökan eller del av ansökan ha bifogats föreläggandet till svaranden för att återspegla ansökan på ett korrekt sätt.

Ofullständiga grunder har också varit en brist i de maskinellt registrerade målen. Både 2023 och 2024 var den mest återkommande bristen i mål där fordran avsåg någon typ av lån. I dessa mål framgick det inte av föreläggandet vilken period det obetalda lånet avsåg eller om det var uppsagt i sin helhet.

Det har också förekommit rättsliga brister av en annan karaktär. I 2024 och 2025 års uppföljningar uppmärksammades att Kronofogden inte hade kommunicerat till svarande när sökande meddelat myndigheten att en betalning hade gjorts i målet, och att fordran därmed var nedsatt. Detta bedömdes som en allvarlig rättslig brist, men handläggningen var samtidigt i enlighet med Kronofogdens rutinbeskrivning.

Bland de maskinellt registrerade målen som gått till direktutskick fanns det flera mål med felaktigheter, bland annat att sökanden hade yrkat för mycket i påminnelseavgift.

Förbättringar i verksamhetssystemet har föreslagits men inte genomförts

För att komma till rätta med de uppmärksammade bristerna har det i uppföljningarna lämnats förslag på åtgärder. Flera av förslagen är återkommande och handlar om att lägga till funktioner i verksamhetssystemet. Det rör sig till exempel om att göra det möjligt att skicka fler handlingar digitalt i stället för via brev och att göra det möjligt att kopiera den angivna grunden från ansökningshandlingar på blankett i stället för att skriva av den. Det går nämligen inte att kopiera text från ansökan till det fält i verksamhetssystemet där grunden för betalningskravet ska anges. Det är texten som finns i verksamhetssystemet som står i föreläggandet.

Förslag om bättre funktioner i verksamhetssystemet har inte prioriterats. Enligt Kronofogden beror det på att åtgärderna är stora och mycket kostsamma samtidigt som behoven av andra åtgärder varit påträngande. Det har enligt Kronofogden inte funnits möjlighet att genomföra åtgärderna utifrån tilldelade medel för utveckling. Det finns också bristande tekniska förutsättningar utifrån hur verksamhetssystemet är uppbyggt.[43]

Planerade åtgärder för att förbättra registrering av grunder

Tidigare har det setts som en viktig kompetens på enheten att kunna återge grunden från ansökan genom att skriva en prydlig och tydlig sammanfattande grund. Detta

[43] E-post från företrädare för Kronofogden, 2025-12-11 och 2026-04-15.

har ändrats på senare år. Grunden till betalningskravet ska numera användas i så stor utsträckning som möjligt, men utrymme för viss omformulering finns vid exempelvis otydlighet, olämpligt språkbruk eller personangrepp. Den förändrade inställningen har enligt Kronofogden lett till att arbetssättet behöver förändras, vilket har tagit tid. Enheten planerar att göra insatser under 2026 för att förbättra den rättsliga kvaliteten. Enheten ska införa mer medsittning av chef med fokus på handläggarens registrering av grunder. Det ska också läggas mer resurser på att alla manuella mål granskas av andra handläggare.[44]

3.6.2 Rättliga brister i kompletteringsförelägganden

Kronofogden genomförde våren 2024 en kvalitetsuppföljning med fokus på kompletteringsförelägganden. I ett kompletteringsföreläggande uppmanar Kronofogden den sökande att rätta till brister i ansökan.[45]

Granskningen omfattade 140 slumpvis utvalda mål, varav 75 av typen betalningsföreläggande. Kronofogden uppmärksammade rättsliga brister av allvarligare karaktär i 11 procent av målen. De huvudsakliga bristerna bestod i att alla nödvändiga uppgifter inte har kompletterats, att samtliga brister i ansökan inte har omfattats av den första kompletteringen, vilket har lett till att flera kompletteringar har gjorts i målen, och att kompletteringen inte har varit nödvändig i målen. Efter granskningen har Kronofogden genomfört utbildningsåtgärder för handläggare och infört en ny rutinbeskrivning.

I kvalitetsrapporten uppmärksammades även ett antal mål där handläggaren borde ha försökt ringa den sökande (eller ombudet) i stället för att komplettera skriftligen. Det lyftes fram att enheten behöver få bättre kontaktvägar via telefonen till alla ingivare, eftersom det inte är effektivt att behöva sitta i tidsödande telefonköer. Handläggarna har sedan dess fått direktnummer till ingivare.[46]

Kronofogden har en kvalitetsgrupp som jobbar med att upprätthålla och utveckla den rättsliga kvaliteten på ansökningar som kommer in från filingivare via det maskinella flödet. Det finns inget motsvarande kvalitetsarbete för ansökningar från ingivare som skickas in på blankett, vilket uppmärksammades i fokusgranskningen och även i tidigare höstgranskningar. Kronofogden har uppgett att de inte har inlett något strukturerat kvalitetsarbete med dessa ingivare.[47] En förklaring är att det är svårt att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete med ingivare som enbart lämnar in en fåtal ansökningar.[48] Däremot uppmuntras handläggare att rapportera kvalitetsbrister till enhetens kvalitetsgrupp, som har regelbunden återkoppling till ingivare.

44 Intervju med företrädare för Kronofogden, 2026-01-23; e-post från företrädare för Kronofogden, 2026-04-14.
45 Kronofogden, *Kvalitetsuppföljning Summarisk process fokusgranskning 2024 – Kompletteringsförelägganden i mål om betalningsföreläggande och vanlig handräckning*, 2024.
46 E-post från företrädare för Kronofogden, 2025-12-11.
47 E-post från företrädare för Kronofogden, 2025-12-11.
48 E-post från företrädare från Kronofogden, 2026-04-14.

Handläggarna uppmuntras också att direkt kontakta ingivare för att påtala återkommande brister i ansökningarna.[49]

3.6.3 Hög rättslig kvalitet i den fysiska delgivningen men hög andel hinder

Som en del i Kronofogdens kvalitetsuppföljning gjordes 2025 en fokusgranskning av fysisk delgivning av förelägganden att yttra sig över betalningskrav och delgivning av utmätningsbeslut. Vi redovisar resultaten för delgivning av utmätningsbeslut i avsnitt 4.5.5.

Urvalet av ärenden om delgivning av förelägganden att yttra sig utgjordes av 105 ärenden. Urvalet togs fram utifrån alla ärenden som övergått till fysisk delgivning, så kallad KFM-delgivning, och avslutats i ärendehanteringssystemet Delfi under de senaste 12 månaderna räknat från februari 2025 och bakåt.

Cirka 5 procent av ärendena bedömdes hålla en ej godkänd rättslig kvalitet. Dessa fall handlade framför allt om delgivarnas hantering vid hinder. Det fanns brister i antal sök delgivare hade gjort i hem eller hos arbetsgivare och i dokumentationen.

Kronofogdens analys visar att de har svårt att påverka den höga andelen hinder

Av de ärenden som ingick i urvalet i kvalitetsuppföljningen slutade 40 procent med hinder.[50] Mot den bakgrunden genomförde Kronofogden en rotorsaksanalys för att förstå den grundläggande orsaken till den höga andelen hinder. Analysgruppen identifierade ett flertal orsaker, men kunde inte utläsa att dessa orsaker kunde påverkas av Kronofogden. Det fanns redan tydliga riktlinjer i arbetsrutiner, utbildningsmaterial, etcetera, om vilka åtgärder som krävs innan hinder kan utfärdas.[51]

De grundorsaker som identifierades har att göra med samhällsförändringar. De delgivare som deltog i analysen upplevde att det är svårare att få personer att öppna dörren nuförtiden, att det är större oro i samhället, att personer flyttar runt på ett annat sätt nu än de gjorde förr, att en större andel folkbokföringsbrott anmäls nu än förr och att det även är svårare att få arbetsgivare att samverka nu än förr. Analysgruppen rekommenderade varje ort eller område att ha en dialog kring hur det ser ut hos dem och utifrån det ta beslut om huruvida man ska se över hur man tolkar arbetsrutinen samt om antalet hinder går att minska.[52]

Hösten 2025 infördes rutinen att delgivare skickar ett sms till personen som ska bli delgiven med meddelande om att delgivning ska påbörjas. I meddelandet uppmanas personen som ska bli delgiven att gå in på Mina sidor för att bekräfta att kravet har tagits emot. Detta har enligt uppgift från Kronofogden fungerat väl.[53] Detta sätt att

[49] Intervju med företrädare för Kronofogden, 2026-01-23.
[50] Kronofogden, *Åtgärder med anledning av kvalitetsuppföljning våren 2025*, 2025.
[51] E-post från företrädare för Kronofogden, 2025-12-16.
[52] Kronofogden, *Grundorsaksanalys hinder*, 2025 samt e-post från företrädare för Kronofogden, 2025-12-16.
[53] Intervju med företrädare för Kronofogden, 2026-02-12.

arbeta är inte nytt, utan har använts även tidigare av vissa delgivare.[54] Det verkar rimligt att detta sätt att arbeta kan effektivisera den fysiska delgivningen, men vi har svårt att se att det skulle påverka antalet hinder i någon större utsträckning. Personer som aktivt undviker att bli delgivna lär inte hörsamma en uppmaning som skickas per sms.

Kronofogden har också vidtagit andra åtgärder för att förbättra kvaliteten i delgivningen. Under hösten 2025 har alla sektionschefer fått en genomgång av hur verksamhetssystem som delgivarna använder fungerar. Detta har gjorts för att cheferna ska kunna vara ett bra stöd för delgivare i planeringen av arbetet och för att de ska kunna följa upp delgivarnas arbete på ett bra sätt. Kronofogden planerar att under 2026 ta fram en ny, centraliserad utbildning till alla nya delgivare som anpassas för uppdraget.[55]

[54] Intervju med företrädare för Kronofogden, 2025-08-28.
[55] E-post från företrädare för Kronofogden, 2025-12-16 och 2026-04-14.

4 Handläggning av mål om att verkställa betalningskrav

Granskningen visar att handläggningstiderna i flertalet mål mot förstagångsgäldenärer är kort. Uppgifterna i handläggningen utförs snabbt och liggtiderna är överlag inte särskilt långa. Det är möjligt tack vare en hög grad av automation i registreringen av allmänna mål, maskinella moment i handläggningen och ett enhetligt arbetssätt. Det finns dock undantag där det dröjer innan utredningen av gäldenärens tillgångar inleds. Det finns även återkommande rättsliga fel i utredningar av gäldenärers tillgångar, bland annat att utredningar av näringsidkare är alltför grunda. Både långa liggtider och grunda utredningar försämrar möjligheten att skulder betalas så snabbt som möjligt.

4.1 Förstagångsgäldenärernas mål

Vi har granskat handläggningstiden i mål om verkställighet mot förstagångsgäldenärer. Varje år får fler än hundra tusen personer sin första skuld hos Kronofogden. Fler än hälften av förstagångsgäldenärerna betalar sin skuld innan någon utmätning görs. De flesta målen är allmänna och har därmed inte gått igenom den summariska processen.

4.1.1 Fler än hundratusen förstagångsgäldenärer varje år

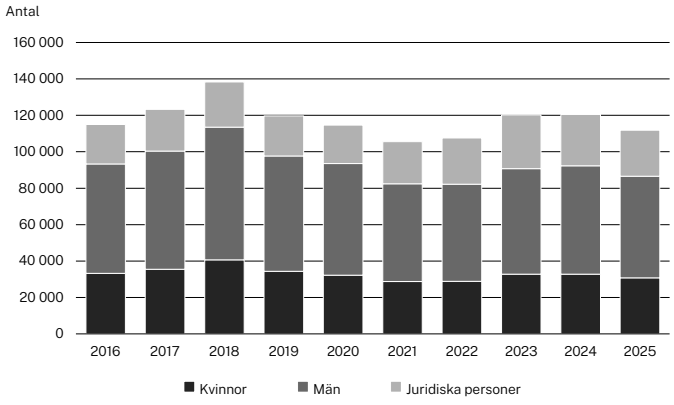
Under den senaste tioårsperioden har fler än 100 000 personer om året registrerats som förstagångsgäldenärer hos Kronofogden. En förstagångsgäldenär är en person som för första gången har fått skulder hos Kronofogden. Även personer som tidigare haft skulder registreras som förstagångsgäldenärer om de inte längre finns i Kronofogdens register.[56] Av förstagångsgäldenärerna 2016–2025 var omkring 28 procent kvinnor, 51 procent män och 21 procent juridiska personer (se diagram 6).

Förstagångsgäldenärerna utgjorde 2025 en fjärdedel av samtliga gäldenärer. Den totala skulden hos Kronofogden för samtliga gäldenärer var samma år 253 miljarder kronor.[57]

[56] Förstagångsgäldenär är de som registrerats första gången i indrivningsdatabasen. Om gäldenären har haft skulder tidigare men uppgiften är gallrad i databasen blir gäldenären en förstagångsgäldenär igen. Gallring görs senast fem år efter målet har avslutats (e-post från företrädare för Kronofogden 2025-12-29).

[57] Kronofogden, *Årsredovisning 2025*, 2026.

Diagram 6 Antal förstagångsgäldenärer 2016–2025

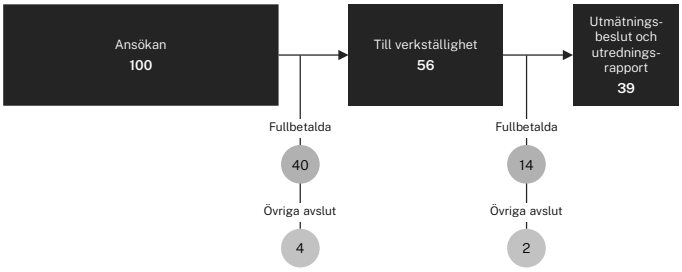

Anm.: Antalet juridiska personer är residualt beräknat.
Källa: Kronofogdens årsredovisningar.

4.1.2 Fler än hälften av förstagångsgäldenärerna betalade sin skuld utan utmätning

Vi har analyserat mål mot förstagångsgäldenärer där ansökan om verkställande av betalningskrav kom in till Kronofogden mellan den 1 januari 2023 och den 31 december 2024. Analysen avser både enskilda mål och allmänna mål. När ansökan är komplett underrättas gäldenären, som har 14 dagar på sig att betala skulden innan den lämnas över för verkställighet. 40 procent av gäldenärerna betalade skulden innan sista betalningsdag och ytterligare 14 procent efter sista betalningsdag men utan att Kronofogden hade fattat beslut om utmätning (se figur 4). En liten andel av målen (6 procent) avslutades tidigt i processen av andra skäl. Kronofogden fattade utmätningsbeslut eller bedömde att det inte fanns några utmätningsbara tillgångar för 39 procent av gäldenärerna. Om Kronofogden bedömer att det inte finns några utmätningsbara tillgångar upprättas en utredningsrapport. Det görs också om skulden inte bedöms kunna betalas via löneutmätning till fullo inom 12 månader.

Figur 4 Förstagångsgäldenärer som nådde olika hållpunkter, procent

Anm.: Avrundade värden.
Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på data från Kronofogden.

Om urvalet

Urvalet av data till tidsstudien består av förstagångsgäldenärer, där ansökan om verkställighet av ett betalningskrav kom in till Kronofogden mellan 1 januari 2023 och 31 december 2024. Det ingår 232 519 gäldenärer i urvalet. Det har rensats från gäldenärer som har skyddade personuppgifter.

4.1.3 Fler allmänna mål än enskilda mål

Tre fjärdedelar av målen i vårt urval är allmänna mål och en fjärdedel är enskilda mål (se tabell 7). De flesta ansökningar lämnades in via filtjänst.

Tabell 7 Ankomstregistrerade mål med förstagångsgäldenärer 2023 och 2024, uppdelade på måltyp och ansökningsväg, procent

	Filtjänst	Blankett och e-tjänst	Totalt
Allmänna mål	73	2	75
Enskilda mål	15	10	25
Summa	**88**	**12**	**100**

Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på data från Kronofogden.

Skulderna betalades in till Kronofogden innan de lämnas över till verksamheten för verkställighet i hälften av de allmänna målen och 12 procent av de enskilda målen. En möjlig förklaring till denna skillnad är att betalningskrav från det allmänna, exempelvis Skatteverket och CSN, fastställs utan summarisk process. En stor del av betalningskraven från enskilda betalas under den summariska processen och går därmed inte vidare till verkställighet.

4.2 Handläggningstid till första utmätningsbeslut eller utredningsrapport

En skuld finns kvar hos Kronofogden tills den är betald eller målet avskrivs av annat skäl. En skuld kan finnas kvar hos Kronofogden i många år. Vi har mätt handläggningstiden från att en ansökan om verkställighet kommer in till Kronofogden tills det registreras ett första utmätningsbeslut eller en utredningsrapport. Vi har inte mätt tider efter det.

Både utmätningsbeslut och utredningsrapport kan ha registrerats för en och samma gäldenär. Vi mäter tiden till att den första av dessa händelser har registrerats. Om utmätningsbeslut och utredningsrapport registreras samma dag antar vi att utmätningsbeslutet registrerades först. Om utmätningsbeslut är den första händelsen markerar det att utredningen av gäldenären är påbörjad och att det finns utmätbara tillgångar. Om utredningsrapport är den första händelsen markerar det att utredningen är avslutad och att Kronofogden bedömer att det inte finns några utmätningsbara tillgångar.

Mediantiden från att en ansökan om att verkställa betalningskrav kom in till Kronofogden till den första registreringen av utmätningsbeslut eller utredningsrapport var 50 dagar (se tabell 8). En liten del av denna tid uppstod vid registreringen och granskningen av ansökan. Denna del av processen avslutas med att målet godkänns och gäldenären underrättas om skulden. Om skulden inte betalas inom 14 dagar lämnas den över till verkställigheten. Handläggningstiden från sista betalningsdatum till utmätningsbeslut eller utredningsrapport var 30 dagar (medianvärde). Variationen var dock stor i denna del av processen.

Tabell 8 Handläggningstider i olika delar av processen, dagar

	Medelvärde	10:e percentilen	Median	90:e percentilen
Tid för registrering och godkännande av ansökan	2	0	0	5
Betalningstid	16	14	14	16
Tid från sista betalningsdag till registrering av utmätningsbeslut eller utredningsrapport	56	8	30	140
Tid från ansökan inkom till registrering av utmätningsbeslut eller utredningsrapport	76	24	50	161

Anm.: Handläggningstider för olika delar av processen summerar inte till handläggningstiden för hela processen. Det beror framför allt på att mål kan avslutas var som helst i processen (se figur 4). Handläggningstiderna är beräknade för de mål som genomgått respektive del av processen.
Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på data från Kronofogden.

Uppstart av utredning av förstagångsgäldenärer ska enligt Kronofogdens interna riktlinjer alltid ske med förtur i förhållande till andra uppstarter.[58] Kronofogden har sedan 2024 målsättningen att 90 procent av förstagångsgäldenärerna ska vara utredda inom tre månader från ansökans ankomstdatum.[59] Utredningen avslutas när skulden är betald till fullo eller det har upprättats en utredningsrapport. Vårt urval omfattar mål där ansökan om verkställighet ankom 2023 och 2024, det vill säga såväl före som efter målsättningen sattes. Vi kan genom att dela in urvalet efter ansökningsår konstatera att målsättningen inte nåddes. Av de mål där ansökan inkom 2024 hade 90 procent av förstagångsgäldenärerna ett registrerat utmätningsbeslut eller utredningsrapport först inom 136 dagar. Det var dock en förbättring jämfört med 2023, då motsvarande tid var 181 dagar.

4.3 Uppgifterna i handläggningen utförs snabbt

Mål mot förstagångsgäldenärer har registrerats snabbt, i hög grad maskinellt. Maskinella inslag i utredningen av gäldenärens ekonomiska situation och en standardiserad arbetsmetod för utredning har bidragit till att de arbetsuppgifter som utförs innan registrering av utmätningsbeslut eller utredningsrapport har genomförts snabbt.

4.3.1 De flesta ansökningar registrerades och godkändes maskinellt

Ansökningar om att verkställa betalningskrav handläggs på en enhet på Krav- och betalningsavdelningen. Det är enhetens uppgift att pröva verkställighet, åtgärda kompletteringar och avvisa mål där komplettering inte inkommit.

Ansökningar hanteras på olika sätt beroende på ansökningsväg och måltyp. Ansökningar som har lämnats in via filtjänst registreras maskinellt. Ansökningar som har lämnats in via e-tjänst eller blankett registreras av en handläggare. Enskilda mål granskas av en handläggare innan de godkänns. Om ansökan behöver kompletteras underrättas den sökande, och om komplettering inte kommer in avvisas ansökan. Allmänna mål som lämnas in via filtjänst godkänns i hög utsträckning utan granskning.

De flesta målen är allmänna mål där ansökan har lämnats in via filtjänst (se tabell 7). I dessa mål underrättas gäldenären om skulden utan att en handläggare har varit inblandad.

4.3.2 Arbetsuppgifter innan första utmätningsbeslutet eller utredningsrapport

Verkställighet av betalningskrav utförs av handläggare, kronoinspektörer och kronokommissarier vid Verkställighetsavdelningen. De benämns handläggare i resten av kapitlet. Det är avdelningens uppgift att utreda och utmäta gäldenärers tillgångar.

[58] Kronofogden, Handledning e*nhetlig uppstart inom verkställigheten*, 2025; e-post från företrädare för Kronofogden 2026-04-14.
[59] E-post från företrädare för Kronofogden, 2025-12-29.

Gäldenären placeras i ett utredningsspår

Handläggningen av förstagångsgäldenärer inleds med att gäldenären placeras i ett av tre utredningsspår, så kallad spårning.

Vissa sektioner på Verkställighetsavdelningen arbetar bara med utredning av gäldenärer i spår 1 och 2, andra bara med spår 3. Utredning av spår 1 och 2 kan göras av handläggare var som helst i landet medan utredning av spår 3 kräver närhet till gäldenären. Om en spårning visar att gäldenären inte ska handläggas på den sektion som gjort spårningen, omfördelas gäldenären till en annan sektion.[60]

Valet av utredningsspår utgår från registeruppgifter på gäldenärens tillgångar, se faktaruta.[61]

Tre utredningsspår

Spår 1

- Gäldenärer som saknar uppgift om tillgångar i de register Kronofogden har tillgång till, inklusive fordon som bedöms sakna utmätningsbart värde.

Spår 2

- Gäldenärer som har utmätningsbar inkomst.
- Gäldenärer som har uppgift om bankmedel, med mera.

Spår 3

- Gäldenärer som har uppgift om fastighet eller bostadsrätt.
- Gäldenärer med fordon där utmätningsbart värde finns.
- Gäldenärer som är näringsidkare.
- Övrig indikation på tillgångar som kan motivera förrättning.
- Övrig indikation på komplicerad utredning.

Ett begränsat antal register används vid spårning. De register som alltid ska användas vid spårning innehåller uppgifter om bland annat inkomster, fordon, fastigheter och företagskopplingar. Spårningen tar någon minut att genomföra.[62]

Utredningen inleds med att skapa en översiktsbild över gäldenären

Beslut om utmätning och utredningsrapport ska baseras på en utredning av gäldenärens ekonomiska situation. Handläggaren inleder utredningen med att skapa en översiktsbild där ett antal steg ingår, bland annat registerslagning, gäldenärens familjesituation och samband med andra gäldenärer. Dessutom ska Kronofogden göra kontaktförsök via telefon med förstagångsgäldenären. Utifrån översiktsbilden

60 Intervju med företrädare för Kronofogden, 2025-09-12.
61 Kronofogden, *Handledning enhetlig uppstart inom verkställigheten*, 2025.
62 Intervju med företrädare för Kronofogden, 2025-09-12.

bestämmer handläggaren utredningsstrategi. Den kan ses som en instruktion för den fortsatta utredningen, som kan komma att göras av en annan handläggare.[63]

De flesta momenten som ingår i att skapa en översiktsbild tar i normalfallet kort tid, endast några minuter. Det som kan ta längre tid är samtal med gäldenären, som kan ta bortåt en halvtimme. Det kan också ta tid att utreda samband med andra gäldenärer, som en make/maka eller sambo. Om båda har skuld hos Kronofogden ska utredningarna samordnas.[64]

Som en del av arbetet med att skapa en översiktsbild gör handläggaren en maskinell registerslagning. Den maskinella registerslagningen görs genom att handläggaren trycker på en knapp i verksamhetssystemet. Då inhämtas information om fordon, inkomster, bankengagemang samt fastigheter och pantbrev. Dessutom skickas en maskinell förfrågan till samtliga finansinstitut där gäldenären har ett bankengagemang.[65] Svar från finansinstituten inkommer oftast inom 1–2 dagar, men det kan ta bortåt en vecka för finansinstitut som inte har en elektronisk lösning för att lämna svar till Kronofogden. Uppgifterna från den maskinella registerslagningen behöver i vissa fall kompletteras med uppgifter från andra register, exempelvis uppgifter om historiska inkomster och om bostadsrätt.

Det går att inhämta uppgifter manuellt från olika register, men sedan december 2023 är det obligatoriskt att göra maskinell registerslagning i samband med en ny utredning – vilket det alltid är fråga om när det gäller förstagångsgäldenärer.[66] I vårt urval har det gjorts en maskinell registerslagning för 27 procent av förstagångsgäldenärerna där ansökan inkom 2023 och för 89 procent av förstagångsgäldenärerna där ansökan inkom 2024.

Gäldenärer i utredningsspår 1 utreds inte vidare

Utredningen av gäldenärer som har placerats i spår 1 ska avslutas omgående. Handläggaren ska skriva en utredningsrapport som skickas till sökande och gäldenär. Det görs genom att dokumentera en del fält i verksamhetssystemet och tar i normalfallet inte mer än två minuter att genomföra.[67]

Det första utmätningsbeslutet görs tidigt i utredningen

Utredningen av gäldenärer som placeras i spår 2 eller 3 är mer omfattande. Det första utmätningsbeslutet fattas dock ofta tidigt i utredningen, eftersom bankmedel är det första som utmäts enligt utmätningsordningen och därefter lön. Vi har inte data på hur vanligt utmätning av bankmedel eller lön är för förstagångsgäldenärer, men för

63 Kronofogden, *Handledning enhetlig uppstart inom verkställigheten*, 2025 samt intervju med företrädare för Kronofogden, 2026-01-26.
64 Intervju med företrädare för Kronofogden, 2026-01-26.
65 Kronofogden, *Handledning enhetlig uppstart inom verkställigheten*, 2025.
66 E-post från företrädare för Kronofogden, 2025-12-29.
67 E-post från företrädare för Kronofogden, 2025-12-29.

samtliga gäldenärer utgjorde utmätningsbeslut om bankmedel 27 procent och lön 65 procent av samtliga manuella utmätningsbeslut.[68]

Samma dag som svar inkommer från finansinstitut och svaret visar att det finns kontomedel att utmäta beräknar handläggare beneficium samt fattar beslut om utmätning av medlen. Samtidigt underrättas gäldenären och borgenären om utmätningsbeslutet.

Om det inte finns utmätningsbara bankmedel som täcker skulden görs en löneutredning. Gäldenären ska ges tillfälle att yttra sig innan beslut fattas om löneutmätning. Gäldenären kan yttra sig antingen via muntliga uppgifter vid telefonsamtal eller genom att lämna uppgifter om inkomster och utgifter på en blankett. När Kronofogden har skickat blanketten (via fysisk post eller digital brevlåda) har gäldenären två veckor på sig att svara. Baserat på redogörelsen och uppgifter från registerslagningen bedömer handläggaren om det finns lön att utmäta. I de fall Kronofogden inte får in svar fattas beslut grundat på schablonuppgifter om framför allt boendekostnad.[69]

Om löneutmätning inte räcker för att betala skulden till fullo inom 12 månader utreds om det finns annan lös egendom i form av lösöre att utmäta och efter det fast egendom. Det krävs mer omfattande utredning innan utmätning görs av lösöre och, framför allt, fast egendom. Utmätning av sådan egendom är jämfört med utmätning av bankmedel eller lön förhållandevis ovanligt. Det är med tanke på utmätningsordningen än ovanligare att sådan egendom är den första som utmäts. Vi går därför inte närmare in på de arbetsuppgifter som krävs i sådana utredningar.

4.4 Varierande liggtid innan utmätning

Granskningen visar att det i flertalet mål mot förstagångsgäldenärer har fattats beslut om utmätning eller utredningsrapport inom en månad efter sista betalningsdatum. I många mål är dock handläggningstiderna betydligt längre, vilket tyder på långa liggtider innan utredning av gäldenärens ekonomiska situation inleds. Det gäller oavsett utredningens omfattning.

4.4.1 Utredningsspåret har inte påverkat handläggningstiderna

Handläggningstiden från sista betalningsdatum till registreringen av det första utmätningsbeslutet eller utredningsrapport skiljer sig inte nämnvärt mellan de olika utredningsspåren. Kronofogden registrerade ett utmätningsbeslut eller en utredningsrapport inom en månad för ungefär hälften av förstagångsgäldenärerna, oavsett spår (se medianvärdena i tabell 9). För hälften av förstagångsgäldenärerna tog det längre tid, för vissa mycket längre tid. Vi finner det särskilt anmärkningsvärt att det för 10 procent av förstagångsgäldenärerna i utredningsspår 1 och 2 har tagit mer

[68] Uppgiften baseras på data för 2023 och 2024 som har använts för analysen i kapitel 5.
[69] E-post från företrädare för Kronofogden, 2026-01-28.

än fyra månader efter sista betalningsdatum innan det registrerades en utredningsrapport eller ett utmätningsbeslut. Kronofogden har bedömt att dessa gäldenärer inte har utmätningsbara tillgångar som kräver att inspektörer åker ut på förrättning, vilket annars kan motivera en längre handläggningstid.

Tabell 9 Handläggningstider från sista betalningsdatum till registrering av utmätningsbeslut eller utredningsrapport, dagar

Utredningsspår	Andel av gäldenärer med mätt tid	Medelvärde	10:e percentilen	Median	90:e percentilen
Spår 1	13 %	50	7	28	124
Spår 2	50 %	55	8	32	134
Spår 3	36 %	60	8	28	160
Samtliga	100 %	56	8	30	140

Anm.: En gäldenär kan spåras om efter den första spårningen. Vår indelning är utifrån den första spårningen. I gruppen Samtliga ingår även gäldenärer där det saknas registrering av spår.
Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på data från Kronofogden.

4.4.2 Längre liggtid när gäldenären saknar utmätningsbar egendom

Tiden från sista betalningsdatum till registrering av utmätningsbeslut eller utredningsrapport består till viss del av tid som ligger utanför Kronofogdens kontroll. Det tar i normalfallet 1–2 dagar för finansinstitut att inkomma med uppgifter om tillgodohavanden. Om gäldenären ska inkomma med en skriftlig inkomstredogörelse, tillkommer upp till 14 dagar.

Vi har konstaterat att den aktiva handläggningstiden innan registrering av utredningsrapport eller det första utmätningsbeslutet är kort. Det mesta av tiden som inte ligger utanför Kronofogdens kontroll utgörs därmed av liggtid. Vi uppskattar att liggtiden för ett mål mot en typisk förstagångsgäldenär uppgår till mellan 12 och 26 dagar, beroende på utredningsspår (se tabell 10). Då har vi antagit att gäldenärer i utredningsspår 2 och 3 har lämnat en inkomstredogörelse innan utmätning. I tabellen redovisas uppskattade medianvärden inom respektive utredningsspår. Liggtiderna är betydligt längre i många av målen.

Tabell 10 Uppskattad uppdelning av handläggningstid från sista betalningsdatum till registrering av utmätningsbeslut eller utredningsrapport för förstagångsgäldenär i olika utredningsspår, dagar (median)

	Spår 1	Spår 2	Spår 3
Handläggningstid	28	32	28
varav aktiv handläggningstid och liggtid	26	16	12
varav tid utanför Kronofogdens kontroll	2	16	16

Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på data från Kronofogden.

4.5 Rättsliga brister i verkställighetsprocessen

Kronofogdens egna kvalitetsuppföljningar visar att det finns rättsliga brister i verkställighetsprocessen. Det gäller särskilt utredningar av näringsidkare, som inte har varit tillräckligt utförliga. Det förekommer också återkommande brister i löneutredningar. Bristande dokumentation av delgivning av utmätningsbeslut har gjort det svårt att styrka en korrekt hantering i den delen. Kvalitetsuppföljningarna avser samtliga gäldenärer, inte bara förstagångsgäldenärer.

4.5.1 De senaste två åren har en fjärdedel av de granskade ärendena haft allvarliga rättsliga brister

Kronofogden följer årligen upp kvaliteten i verkställighetsprocessen. Det görs genom att granska ett urval av ärenden utifrån flera aspekter, bland annat den rättsliga kvaliteten. Detta är den aspekt som väger tyngst i den sammantagna bedömningen av kvaliteten.

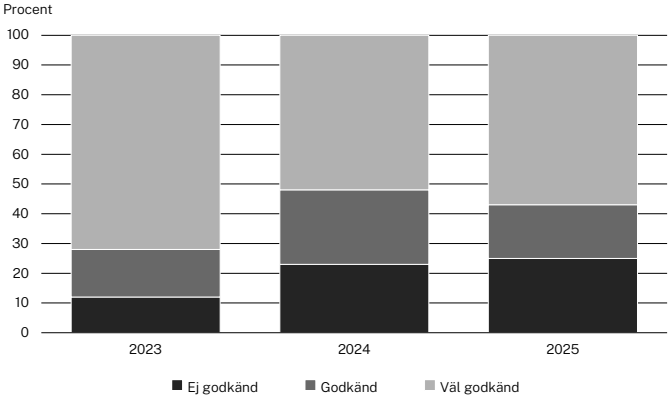
Varje års urval av ärenden gjordes bland utredningar som avslutades, med eller utan utredningsrapport, under respektive år. Varje års urval bestod av 190 ärenden 2023–2025. Urvalet utgörs av 70 ärenden med personindrivning, 70 ärenden med näringsindrivning och 50 ärenden med registrerad fastighet.[70]

Omdömet om den rättsliga aspekten baseras på en bedömning av hanteringen följer regelverket och utfallet har blivit korrekt för gäldenär och borgenär, till exempel att beräkningen i löneutredningen har varit korrekt och att utmätningsordningen har följts. Ej godkänd rättslig kvalitet ges till ärenden där utfallet har blivit fel eller där det har förekommit en risk för fel på grund av hanteringen. I vissa fall har brister i dokumentationen kunnat påverka den rättsliga kvaliteten negativt på grund av att det i efterhand inte har varit möjligt att säkerställa att hanteringen har varit korrekt.[71]

Omkring en fjärdedel av ärendena bedömdes 2024 och 2025 hålla en ej godkänd rättslig kvalitet. Det var en ökning jämfört med 2023 (se diagram 7).

[70] Urvalskriteriet för ärenden med registrerad fastighet avser 2024 och 2025. År 2023 omfattades även ärenden med registrerad bostadsrätt.
[71] E-post från företrädare för Kronofogden, 2025-12-29.

Diagram 7 Bedömning av den rättsliga aspekten i handläggningen av ärenden i verkställighetsprocessen 2023–2025

Källa: Kronofogdens kvalitetsuppföljning Verkställighetsprocessen höstgranskning 2023–2025.

I det följande tar vi upp några av de rättsliga brister som har lyfts fram i uppföljningarna 2023–2025. Vi har fokuserat på brister som har varit återkommande och brister som har varit vanligt förekommande inom de olika ärendetyperna. Vi tar också upp rättsliga brister som har framkommit i Kronofogdens särskilda fokusgranskningar. Fokusgranskningar görs för utvalda områden där det funnits indikationer om att det kan finns brister.[72]

4.5.2 Ärenden med personindrivning

Personindrivning handlar framför allt om löneutmätning och utmätning av bankmedel. I uppföljningarna 2023–2025 hade i genomsnitt 18 procent av ärenden med personindrivning allvarliga rättsliga brister.

Återkommande rättsliga brister i löneutredningar

Samtliga år 2023–2025 har rättsliga brister i löneutredningen uppmärksammats i uppföljningarna. I löneutredningen ska handläggaren hämta in information om gäldenärens inkomst och utgifter och göra en beräkning av hur mycket lön som ska utmätas. Bristerna handlar bland annat om att inaktuella uppgifter har använts i utredningen, att bostadskostnaden inte har beräknats på rätt sätt och i enstaka fall att gäldenären inte har fått möjlighet att yttra sig innan utmätningsbeslut meddelats.

[72] Kronofogden, *Vad är rättslig kvalitet?*, 2025.

Kronofogden har genomfört förbättringsåtgärder med anledning av brister som uppmärksammats i kvalitetsuppföljningarna; bland annat har interna styrdokument förtydligats i syfte att förbättra kvaliteten på löneutredningar.[73] Trots det har brister i löneutredningen återkommit. Enligt kvalitetsledaren på Kronofogden kan en orsak till att hanteringen inte lever upp till den standard som är bestämd bland annat vara att uppföljning inte sker eller är mätbar. Kvalitetsledaren har också lyft fram att det finns en väl fungerande uppföljning på antal och ledtider i Kronofogdens verksamhetsstyrning. Däremot mäts inte innehållet eller mått som indikerar en god kvalitet i lika hög utsträckning. Avsaknaden av sådan uppföljning kan, enligt kvalitetsledaren, leda till risk för att kvaliteten nedprioriteras i handläggningen.[74]

Enligt Kronofogden pågår utredning i hur de på ett bättre sätt ska kunna följa kvaliteten löpande i sin verksamhetsstyrning, vilka mått som ska användas, vad som är ”rättslig kvalitet” och hur de enklare ska kunna ta fram underlag för sådan granskning.[75]

Vissa brister i registerslagningen har blivit mindre vanliga

Brister i registerslagningen är en annan rättslig brist som har uppmärksammats i Kronofogdens kvalitetsuppföljningar. I ärenden med personindrivning har det bland annat handlat om att bankmedel inte har undersökts tillräckligt. Denna brist lyftes fram i 2023 års uppföljning som fortsatt vanligt förekommande, men har inte varit lika vanlig efter det.

En rimlig förklaring till förbättringen är den maskinella registerslagningen som infördes i december 2023. Genom denna fick handläggaren information om gäldenärens konton och värdefack hos banker och finansinstitut. Handläggaren fick däremot inga uppgifter om kontomedel, utan fick skicka en förfrågan till de banker och finansinstitut där gäldenären är kund. Sedan april 2025 ingår en automatisk förfrågan till banker och finansinstitut i den maskinella registerslagningen.[76]

Brister i utmätning av bankmedel

I en fokusgranskning som genomfördes våren 2025 undersökte Kronofogden utmätning av bankmedel med särskilt fokus på beneficiebedömningen. Beneficium är tillgångar som en person vid utmätning får behålla för sin egen och sin familjs försörjning, exempelvis pengar till hyra och nödvändiga kläder eller möbler. Urvalet bestod av 100 slumpvis utvalda ärenden med beslut om bankutmätning under perioden februari 2024 till februari 2025. De flesta ärendena gällde förstagångsgäldenärer.[77]

---

73 Kronofogden, *Kvalitetsuppföljning Verkställighetsprocessen höstgranskning 2023*, 2023.
74 Kronofogden, *Kvalitetsuppföljning Verkställighetsprocessen höstgranskning 2025*, 2025.
75 E-post från företrädare för Kronofogden, 2026-04-14.
76 Intervju med företrädare för Kronofogden, 2026-02-11; e-post från Kronofogden, 2026-02-12.
77 Kronofogden, *Kvalitetsuppföljning Verkställighetsprocessen Fokusgranskning 2025 – Utmätning av bankmedel*, 2025.

15 procent av ärendena bedömdes hålla en ej godkänd rättslig kvalitet. De främsta avvikelserna som noterades var att bedömningen av beneficium i protokollsuppgifterna var bristfällig och otydlig, att beneficium inte hade beräknats på ett korrekt sätt eller att medkontohavare inte beaktats.

Kronofogdens kvalitetsledare analyserade tänkbara orsaker till de avvikelser som uppmärksammades. När det gäller beneficieberäkningen lyfte de bland annat fram att avvikelserna sannolikt inte berodde på bristande kunskap, utan på att handläggningen ibland gått lite för fort.

Med anledning av resultaten av fokusgranskningen har Kronofogden beslutat att det bland annat ska genomföras en kvalitetssäkring av utmätning av bankmedel på sektionsnivå under 2026.[78]

4.5.3 Inte tillräckligt utförliga utredningar i ärenden med näringsindrivning

I Kronofogdens årliga kvalitetsuppföljningar var ärenden med näringsindrivning den ärendetyp som hade högst andel allvarliga rättsliga brister 2024 och 2025 (40 respektive 31 procent). Båda åren var det brister i utredningsförfarandet, det vill säga brister i registerslagning, åtgärdsregistrering och utredningens omfattning, som drog ner omdömet för ärenden med näringsindrivning. Många utredningar bedömdes inte vara tillräckligt utförliga för att i utredningsrapport kunna konstatera att egendom av exekutivt värde saknas.[79] Det betyder att Kronofogden kan ha missat egendom som skulle kunna ha utmätts.

Kronofogdens kvalitetsledare beskrev i 2024 års uppföljning att det har noterats att den tid som krävs sannolikt inte avsätts för att göra tillräckligt djupgående och ändamålsenliga utredningar. Resultatet vittnar om att det kan ha varit mer fokus på att hantera ärenden snabbt än själva innehållet i utredningarna.[80]

I en av våra intervjuer med företrädare för Kronofogden lyftes det fram att näringsindrivning är ett komplicerat område. Det krävs kompetens inom redovisning för att utreda näringsidkare och det kan vara svårt att hantera utmätt egendom av ovanlig karaktär; som exempel nämndes mjölk och travhästar. Enligt Kronofogden råder det brist på erfarna inspektörer som kan näringsindrivning.[81]

Under våren 2026 har Kronofogden tagit fram en utbildning om årsredovisning. I utbildningen ska det ingå hur man läser en årsredovisning, vilka uppgifter som är relevanta för Kronofogdens uppdrag och hur dessa uppgifter ska bedömas.[82]

78 Kronofogden, *Åtgärder med anledning av kvalitetsuppföljning våren 2025*, 2025.
79 Kronofogden, *Kvalitetsuppföljning Verkställighetsprocessen höstgranskning 2024*, 2024; Kronofogden *Kvalitetsuppföljning Verkställighetsprocessen höstgranskning 2025*, 2025.
80 Kronofogden, *Kvalitetsuppföljning Verkställighetsprocessen höstgranskning 2024*, 2024.
81 Intervju med företrädare för Kronofogden, 2026-02-11.
82 Kronofogden, *Åtgärder med anledning av kvalitetsuppföljning hösten 2025*, 2025.

Kronofogden har också tagit fram ett stöd för näringsindrivning som informerar om olika typer av tillgångar och hur dessa ska hanteras praktiskt.[83]

4.5.4 Vissa rättsliga brister i fastighetsutredningar

Av ärenden med fastighetsutredning hade 18 procent respektive 16 procent allvarliga rättsliga brister i Kronofogdens kvalitetsuppföljningar 2024 och 2025. Till följd av ändrade urvalskriterier är dessa resultat inte direkt jämförbara med resultaten tidigare år.[84]

De rättsliga avvikelser som uppmärksammades 2024 rörde hanteringen av pantbrev. Dessa avvikelser återkom inte i 2025 års kvalitetsuppföljning, vilket kan vara ett tecken på att den utbildningssatsning som gjordes efter 2024 års uppföljning har fått önskvärd effekt.[85]

I kvalitetsuppföljningen 2025 uppmärksammades andra rättsliga brister. Det handlade bland annat om hur utmätningar har avslutats och om brister i dokumentationen. Bristerna är en följd av att handläggningen inte har skett utifrån handledningen på området, vilken bygger på gällande rätt.[86] Enligt svar från Kronofogden har avvikelserna som uppmärksammades 2025 dock inte haft några konsekvenser för vare sig gäldenär eller borgenär.[87] Kronofogden har planerat en utbildning i hur inspektörerna ska använda handledningen på ett effektivt sätt.[88]

Fastighetsutredningar beskrivs av Kronofogden som ett komplicerat område, som innehåller många moment. Trots detta är andelen allvarliga rättsliga brister inte högre i ärenden med fastighet än i ärenden med personindrivning. Detta kan vara ett tecken på att inspektörerna är mer noggranna när de handlägger ärenden med mycket kännbara konsekvenser för gäldenären. Utmätning av fastighet är en betydligt mer ingripande åtgärd än utmätning av bankmedel eller löneutmätning.

4.5.5 Delgivning av utmätningsbeslut

Delgivning av utmätningsbeslut omfattas inte av de återkommande kvalitetsuppföljningarna. I en fokusgranskning från 2025 undersökte Kronofogden dock kvaliteten i den fysiska delgivningen av förelägganden att yttra sig över betalningskrav och delgivning av utmätningsbeslut. Resultaten för fysisk delgivning av förelägganden att yttra sig över betalningskrav har redovisats i avsnitt 3.6.3.

Urvalet utgjordes av 95 utmätningsbeslut och togs fram utifrån avslutade utmätningsbeslut från november 2024 till februari 2025.

---

83 E-post från företrädare från Kronofogden, 2026-04-14.
84 Kronofogden, *Kvalitetsuppföljning Verkställighetsprocessen höstgranskning 2024*, 2024.
85 Kronofogden, *Kvalitetsuppföljning Verkställighetsprocessen höstgranskning 2024*, 2024; intervju med företrädare för Kronofogden, 2026-02-03.
86 Kronofogden, *Kvalitetsuppföljning Verkställighetsprocessen höstgranskning 2025*, 2025; intervju med företrädare för Kronofogden, 2026-02-03.
87 Intervjuer med företrädare för Kronofogden, 2026-02-03 och 2026-02-11.
88 Intervju med företrädare för Kronofogden, 2026-02-03.

Över hälften av ärendena (54 procent) bedömdes hålla en ej godkänd rättslig kvalitet. Enligt Kronofogdens granskningsledare berodde det i de flesta fall sannolikt på en bristfällig dokumentation. Avsaknad av tillräcklig dokumentation gör det dock svårare att i efterhand styrka att hanteringen har varit korrekt. Den bristfälliga dokumentationen kan enligt granskningsledaren möjligen förklaras av att det har funnits stora ärendebalanser inom de prioriterade uppgifterna (bland annat i form av odelgivna utmätningsbeslut) och på grund av den upplevda arbetsbelastningen kan fokus ha varit mer på att eftersträva en snabbare hantering för att nå tidsmässigt eftersträvansvärda målnivåer än att upprätthålla en hög kvalitet.[89]

Det har varit en avsevärd skillnad i rättslig kvalitet mellan delgivning av utmätningsbeslut och delgivning av föreläggande att yttra sig över betalningskrav (se avsnitt 3.6.3). En förklaring till skillnaden är att delgivningarna utförs av två skilda yrkeskårer. Delgivning av utmätningsbeslut utförs av handläggare och kronoinspektörer och är för dem en sällanuppgift, vilket kan göra att dokumentation kan bli lidande.[90]

[89] Kronofogden, *Kvalitetsuppföljning Verkställighetsprocessen Fokusgranskning 2025 – Delgivning*, 2025.
[90] E-post från företrädare för Kronofogden, 2026-04-22.

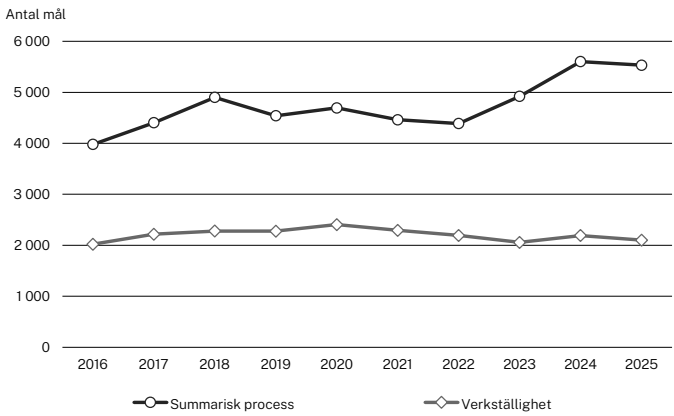
5 Resurseffektivitet

Vi har granskat resurseffektiviteten i Kronofogdens verksamhet för verkställighet och fysisk delgivning. Granskningen visar att verksamheten bedrivs på ett i huvudsak effektivt sätt. Det baserar vi på resultaten från en analys där vi har jämfört lokalkontorens resursutnyttjande med varandra. Kronofogdens totala prestationer skulle kunna öka något om mindre effektiva kontor når upp till de bästa, men för att få en väsentlig förbättring av resursutnyttjandet krävs att alla kontor höjer nivån.

5.1 Kronofogden redovisar antal avslutade mål per årsarbetskraft

I Kronofogdens årsredovisning redovisas antal avslutade mål per årsarbetskraft som ett mått på produktivitet (se diagram 8). Inom den summariska processen har antalet avslutade mål per årsarbetskraft ökat 2023 och 2024. Det sammanfaller med ett ökat inflöde av ansökningar om betalningsföreläggande. En stor andel av dem hanteras maskinellt, vilket i sig innebär att antalet avslutade mål per årsarbetskraft ökar. Ökningen beror enligt Kronofogden även på en utvecklad förmåga att leda och planera verksamheten genom det verktyg för strategisk planering och prognos som driftsattes under 2023. Personalomsättningen har minskat, vilket också har påverkat antalet avslutade mål per årsarbetskraft positivt.[91]

Diagram 8 Avslutade mål per årsarbetskraft

Källa: Kronofogdens årsredovisningar 2018–2025.

[91] Kronofogdens årsredovisning 2023 och 2024.

Inom den summariska processen kan antal avslutade mål sägas vara ett ganska bra mått på prestationer. För att ett mål ska avslutas behöver målet gå igenom flera steg i Kronofogdens process.

Många mål om verkställighet avslutas dock genom att gäldenären slutbetalar skulden direkt efter registreringen utan att målet går vidare till verksamheten för verkställighet. Det är också stor variation i arbetsinsats mellan olika verkställighetsåtgärder. Utmätning av en fastighet kan till exempel ta lång tid, jämfört med en löneutmätning. För att mäta effektiviteten i verkställigheten behövs det därför en flerdimensionell modell som går utöver ett enkelt mått på avslutade mål per årsarbetskraft.

5.2 Metod, data och modell

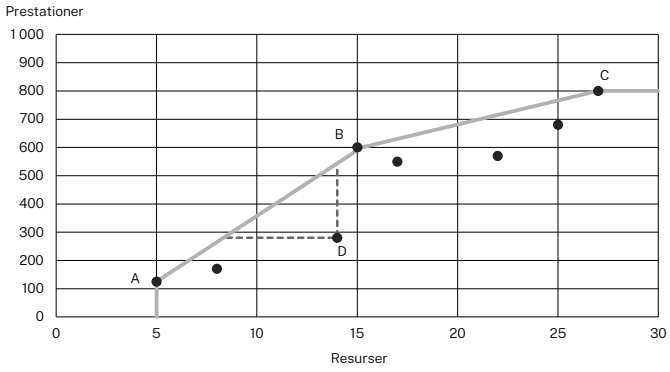
Vi har använt DEA-metoden (*Data Envelopment Analysis*) för att jämföra resurseffektiviteten mellan Kronofogdens lokalkontor. I modellen används data på resurser och prestationer. Resurserna är personal, lokalyta och bilar. Prestationerna är olika verkställighetsåtgärder, utredningsrapporter och delgivningar. Det är prestationer som är viktiga för Kronofogdens uppdrag.

5.2.1 Resurseffektivitet mellan lokalkontoren jämförs med DEA-metoden

Ett effektivt resursutnyttjande betyder att verksamheten presterar så mycket som möjligt givet nedlagda resurser. Vi har använt DEA-metoden för att jämföra resurseffektiviteten mellan Kronofogdens lokalkontor. Metoden kan hantera många olika resurser och prestationer samtidigt även om de mäts i olika enheter. Enligt metoden är ett lokalkontor effektivt om det inte finns något annat lokalkontor eller en kombination av lokalkontor som presterar bättre givet nedlagda resurser.

Vi illustrerar metoden med ett fiktivt exempel där det finns en resurs och en prestation (se figur 5). I exemplet finns åtta kontor. Kontoren har olika mycket av resursen och utför olika mycket av prestationen.

Figur 5 Exempel på effektiv front med en resurs och en prestation

Den heldragna linjen visar vad som är möjligt att prestera utifrån nedlagda resurser. Denna så kallade effektiva front bestäms av data och binds samman av kontoren A, B och C. Det finns inget kontor, eller kombination av kontor, som presterar bättre än dessa, givet sina resurser. Den effektiva fronten är således bestämd av de bästa kontoren i data och utgör jämförelsenorm (*best practice*) för andra kontor. Kontoren som ligger under den effektiva fronten betraktas som ineffektiva. Som exempel behöver kontor D öka sina prestationer eller minska sina resurser för att nå den effektiva fronten.

För varje kontor beräknas ett effektivitetstal som visar avståndet till den effektiva fronten. Effektivitetstalet anger hur långt ett ineffektivt kontor är från den effektiva fronten och kan användas för att beräkna kontorets förbättringspotential.

5.2.2 Data på resurser och prestationer

De viktigaste resurserna i verksamheten för verkställighet och delgivning är personalen, lokalyta och bilar. I samråd med Kronofogden har vi identifierat prestationer som är viktiga för Kronofogdens uppdrag. De prestationer som ingår i vår analys är olika verkställighetsåtgärder, utredningsrapporter och delgivningar, se tabell 11.

Tabell 11 Resurser och prestationer i DEA-metoden, bruttolista

	Innehåll
Resurser	
Personal	Antal årsarbetare per kontor, inom verkställighet och delgivning
Lokaler	Kontorslokaler, förråd, garage, lokal för utmätt gods, kvm
Bilar	Antal tjänstebilar inkl. hyrbilar
Prestationer	
Delgivning	Fysisk delgivning, antal avslutade ärenden
Avhysning	Antal verkställda avhysningar
Övrig handräckning	Antal inkomna handräckningar exklusive avhysningar
Utredningsrapport	Antal utredningsrapporter
Löneutmätning	Antal löneutmätningsbeslut
Bankmedel	Antal utmätningsbeslut avseende bankmedel, fond, fordran, försäkrings-konto, IPS-konto, värdepapper
Fastigheter	Antal utmätta fastigheter, bostadsrätter, pantbrev
Fordon	Antal utmätta fordon
Lösöre	Antal utmätningsbeslut avseende lösöre, exkl. fordon

Anm.: Lokalytan har beräknats som lokalkontorets totala yta justerad med andelen personal inom verkställighet och delgivning av totala personalen på orten.

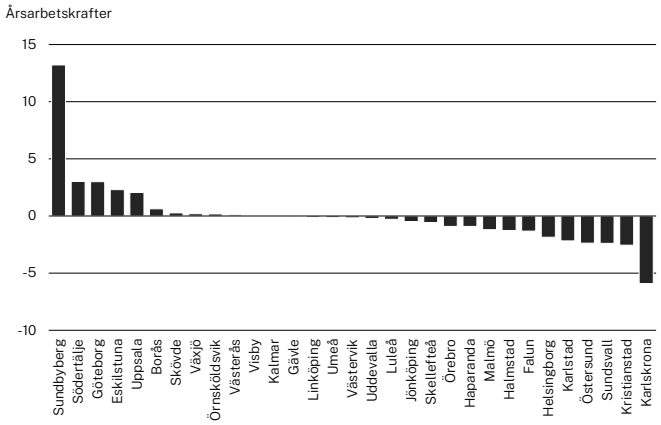
Data har levererats av Kronofogden och avser perioden januari 2023–september 2025. Data finns i huvudsak uppdelad på sektioner. De flesta sektioner går att koppla till ett visst kontor. Kontoren i Halmstad och Varberg har en gemensam sektion och har därför slagits samman i data. Detsamma gäller Luleå och Skellefteå respektive Sundsvall och Örnsköldsvik. Vi har därmed data för 29 lokalkontor. Innehållet i datasetet framgår av tabell 11. Deskriptiv statistik finns i bilaga 1.

Data för personal har justerats för att fånga arbete åt andra kontor

Resursen personal behöver en särskild förklaring. Värdet utgår från antal arbetade timmar registrerat på tidkostnadsställe, det vill säga åt vilken sektion arbetet har utförts. Tidsredovisningen är dock inte helt rättvisande. Vissa justeringar har därför gjorts så att resurserna ska fördelas till rätt kontor. Utifrån detta har vi beräknat antal årsarbetare per kontor, med hjälp av medelarbetstiden för hela myndigheten.

Under den period vi studerar (2023–2025) har det varit ojämn arbetsbelastning mellan kontoren. Det har inneburit att kontor med liten belastning har hjälpt kontor med stor belastning med deras ärenden. Framför allt Sundbyberg, Södertälje, Göteborg, Eskilstuna och Uppsala har på detta sätt fått hjälp som motsvarar inlåning av personal, även om dessa i praktiken suttit kvar på sina kontor (se diagram 9). Kontoren i bland annat Karlskrona och Kristianstad har på motsvarande sätt lånat ut personal.

Diagram 9 In- och utlåning av personal, genomsnitt 2023–2025

Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på uppgifter från Kronofogden.

Tilldelning av medel för personalkostnader fördelas från myndighetens budget till avdelningens sex enheter. Medel till respektive enhet fördelas utifrån antalet gäldenärer i enhetens upptagningsområde. Sammansättningen av olika typer av gäldenärer påverkar medelstilldelningen. Detta gäller även omfattningen av antalet avhysningar.

Ojämn personalomsättning de senaste åren plus stor rekrytering till vissa enheter har inneburit att några enheter har haft mer personal än vad som motiverats av antalet gäldenärer. Andra enheter har haft behov av att rekrytera, men det har inte funnits medel för detta. Utlåning av personal har därför skett.

Kronofogden har av strategiska skäl valt att ha kontor på vissa orter, däribland Karlskrona, trots att antalet gäldenärer i upptagningsområdet inte varit tillräckligt. Ett kontor måste ha en viss minsta bemanning för att klara sitt grunduppdrag: två–tre personer som svarar på telefonsamtal och e-post och fyra–fem personer som är ute på förrättningar, visningar, avhysningar och delgivningar. Att rutinmässigt arbeta åt andra kontor har varit ett sätt att kompensera för överkapacitet, givet antalet gäldenärer i upptagningsområdet.[92]

[92] E-post från företrädare för Kronofogden, 2026-02-26.

5.2.3 Modell för analysen

Modellens variabler

I en DEA går det inte att ta med hur många variabler som helst. Om modellen innehåller för många variabler i förhållande till antalet lokalkontor blir det svårt att skilja effektiva lokalkontor från ineffektiva.

Vi har valt en modell med åtta variabler. De tre resurserna är tre variabler. De nio prestationerna har aggregerats till fem variabler. Det har gjorts genom att slå ihop vissa prestationer. De variabler för prestationer som ingår i modellen är följande:

1. Delgivning
2. Avhysning och övrig handräckning
3. Utredningsrapport, löneutmätning och bankmedel
4. Fastigheter
5. Fordon och lösöre

Outputorienterad modell med variabel skalavkastning

Analysen bygger på en outputorienterad modell med antagande om variabel skalavkastning. Outputorienteringen innebär att förbättringspotentialen mäts utifrån hur mycket prestationerna behöver öka för att ett ineffektivt kontor ska nå den effektiva fronten, givet resurserna. Antagandet om variabel skalavkastning innebär att produktionsförhållandena tillåts skilja sig åt mellan små och stora lokalkontor. Varje kontor jämförs därmed med andra kontor av ungefär samma storlek.

5.3 Resultat: Liten förbättringspotential med nuvarande arbetssätt

Analysen visar på små skillnader i resurseffektivitet mellan lokalkontoren.
Sju lokalkontor har en förbättringspotential. Om de skulle prestera i enlighet med andra kontor skulle Kronofogdens prestationer öka med ett fåtal procent.
En förklaring till de små skillnaderna mellan lokalkontoren är ett enhetligt arbetssätt. För att prestationerna i verksamheten ska kunna öka påtagligt krävs det effektivitetshöjande åtgärder som kommer alla lokalkontor till del.

5.3.1 Små skillnader i resurseffektivitet mellan lokalkontoren

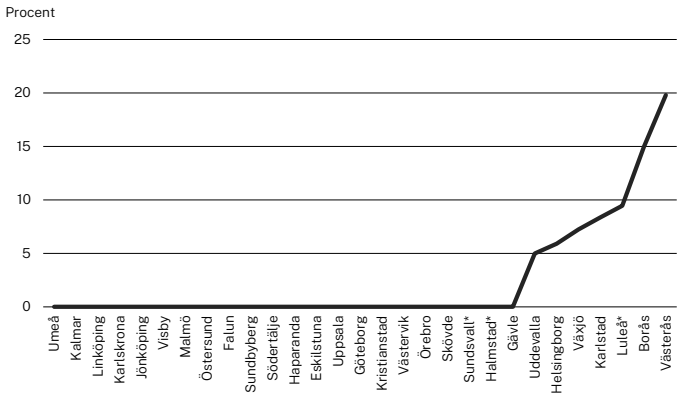
Diagram 10 visar beräknad förbättringspotential för varje kontor.[93] Ett värde på 0 visar att kontoret ligger på den effektiva produktionsfronten. Av de 29 kontoren har 22 kontor värdet 0. De identifieras därför som effektiva i modellen. De identifieras också som så kallat starkt effektiva.[94] Det betyder att dessa kontor inte kan förbättra

[93] Vi har använt mjukvaran pioneeR, utvecklad av den norska revisionsmyndigheten Riksrevisjonen.
[94] Dessa kontor har inget så kallat slack i någon av variablerna, se bilaga 1.

sin resursanvändning eller sina prestationer i någon dimension utan att samtidigt försämra utfallet i en annan dimension.

Resterande sju kontor har ett värde som är signifikant större än 0.[95] De identifieras därför som ineffektiva. Västerås har till exempel ett värde på knappt 20. Det visar att prestationerna måste öka med 20 procent för att kontoret ska hamna på den effektiva fronten.

Diagram 10 Förbättringspotential i modell med tre variabler för resurser och fem variabler för prestationer

*Anm.: *Kontoren i Halmstad och Varberg har slagits samman i data, detsamma gäller Luleå och Skellefteå respektive Sundsvall och Örnsköldsvik.*
Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på data från Kronofogden.

5.3.2 Liten potential att öka Kronofogdens totala prestationer givet nuvarande teknik och arbetssätt

Kronofogdens verksamhet för verkställighet och delgivning har enligt våra beräkningar en potential att öka de totala prestationerna med 2,4 procent. Det baserar vi på de genomsnittliga effektivitetstalen. Känslighetsanalyser visar att effektivitetstalen påverkas av antalet variabler i modellen. I två modeller med färre variabler beräknas förbättringspotentialen till 3,2 respektive 5,9 procent.[96] Det finns således potential för förbättringar i verksamheten genom att ineffektiva kontor blir mer lika andra, jämförbara kontor. Denna potential är dock inte särskilt stor.

[95] Konfidensintervall har beräknats med hjälp av så kallad *bootstrapping*. Metoden innebär att analysen upprepas ett stort antal gånger (2 000 i vårt fall) på nya urval som dras med återläggning från det ursprungliga datamaterialet. Konfidensintervallen redovisas i bilaga 1.

[96] Se bilaga 1.

För att prestationerna i verksamheten för verkställighet och delgivning ska kunna öka påtagligt räcker det inte att ineffektiva kontor blir lika effektiva som de bästa kontoren. Det krävs i stället effektivitetshöjande åtgärder som kommer alla lokalkontor till del. I ett DEA-sammanhang betyder det att den effektiva fronten i så fall flyttas ut. Exempel på sådana åtgärder kan vara förbättrade verksamhetssystem, arbetssätt och processer.

5.3.3 Möjliga förklaringar till små skillnader i resursutnyttjande

Utlåning av personal mellan kontoren har förmodligen bidragit till att skillnaderna i resursutnyttjande är så pass små, eftersom det håller nere risken för överkapacitet. Denna effekt ska dock inte överskattas, eftersom det generellt har varit en stor arbetsbelastning i verksamheten.

En förklaring som förmodligen är av större vikt är att arbetssättet inte skiljer sig nämnvärt åt mellan lokalkontoren. Kronofogden arbetar systematiskt med att arbetssättet inom verkställighet och delgivning ska vara enhetligt.[97] De små skillnaderna i effektivitet kan vara ett tecken på att Kronofogden har kommit långt i det arbetet.

5.3.4 Känslighetsanalyser visar att resultaten är robusta

Andra specifikationer av modellen ger liknande resultat

Vi har vidare analyserat känsligheten i våra resultat genom att testa olika specifikationer av modellen. I bilaga 1 redovisas resultaten för två av dessa modeller. Resultaten är robusta i den meningen att de kontor som uppvisar tydlig ineffektivitet återkommer i flera modellspecifikationer, även om antalet ineffektiva kontor varierar när modellen ändras.

Resultaten i huvudmodellen påverkas inte av systematisk överskattning av effektiviteten

DEA-metoden tenderar att systematiskt överskatta effektiviteten. För att pröva om detta påverkar resultaten har vi därför beräknat bias-korrigerade effektivitetstal med hjälp av *bootstrapping*. De bias-korrigerade talen är genomgående något högre än de icke korrigerade, men den övergripande bilden och vilka kontor som uppvisar tydlig ineffektivitet är i allt väsentligt oförändrade.

Resultaten påverkas inte av enskilda observationer

Den effektiva fronten formas av flera kontor gemensamt. De ineffektiva kontoren jämförs med kombinationer av flera effektiva kontor, vilket innebär att fronten inte domineras av enskilda observationer.[98]

[97] Intervju med företrädare för Kronofogden, 2026-03-03.
[98] Se tabell B6 i bilaga 1.

För att pröva om resultaten påverkas av enskilda observationer har vi genomfört robusthetsanalyser där effektiva kontor tas bort ett i taget (*leave-one-out*). De kontor som exkluderats är sådana som uppvisar extremvärden (*outliers*), ovanliga värden (unika observationer) eller som ofta används som jämförelse för ineffektiva kontor. Analyserna visar att resultaten är robusta i förhållande till sådana observationer.[99] Exkluderingen påverkar inte vilka kontor som identifieras som ineffektiva, vilket innebär att den effektiva frontens utformning inte är känslig för enskilda observationer.

[99] Se tabell B7 i bilaga 1.

6 Slutsatser och rekommendationer

Riksrevisionen har granskat Kronofogdens indrivning av skulder. Det vi avser med indrivning av skuld är all verksamhet som syftar till att skulder ska betalas, oavsett om verksamheten omfattar tvångsåtgärder eller inte. Det omfattar verksamheterna för att fastställa betalningskrav och att verkställa betalningskrav.

Riksrevisionens övergripande slutsats är att Kronofogdens verksamhet för att driva in skulder i huvudsak är effektiv. Det finns dock brister som behöver åtgärdas. Riksrevisionen lämnar därför rekommendationer till Kronofogden.

6.1 Hög grad av automatisering har hållit nere handläggningstiderna

Handläggningen av flertalet mål om att fastställa betalningskrav (betalningsföreläggande) går snabbt, vilket är möjligt genom en hög grad av automatisering. Ansökningar från kvalitetssäkrade filingivare kan gå genom hela processen utan att en handläggare är inblandad. Enligt Riksrevisionens bedömning är den höga graden av automatisering den enskilt viktigast förklaringen till att Kronofogden har kunnat hantera den stora mängden ansökningar om betalningsföreläggande och samtidigt ha rimliga handläggningstider för merparten mål.

Det är också en hög grad av automatisering i registreringen av ansökningar om verkställighet. Det har lett till att gäldenärer snabbt underrättas om nya skulder. Korta handläggningstider i början av verkställighetsprocessen gör att skulder betalas så snabbt som möjligt, eftersom många gäldenärer betalar skulden så snart de har blivit underrättade. Vi har granskat handläggningstider i mål mot förstagångsgäldenärer. Hälften av förstagångsgäldenärerna betalade sin skuld utan utmätning. Den snabba registreringen av ansökningar gör också att skulder som inte betalas direkt når verksamheten för verkställighet utan dröjsmål.

6.2 Liggtider har lett till längre handläggningstider

6.2.1 Den manuella handläggningen är snabb men har orsakat liggtider

Manuella moment i handläggningen har utförts snabbt. Många av de manuella momenten tar ett fåtal minuter att genomföra. Trots att uppgifterna i handläggningen har utförts snabbt har manuella moment bidragit till att handläggningstiderna har förlängts, i vissa fall mycket länge. Det beror på att manuella moment stoppar upp flödet i processerna. En arbetsuppgift som för en handläggare tar några minuter att hantera kan ändå leda till att handläggningstiden förlängs med veckor eller månader.

I processen för betalningsföreläggande har det varit hanteringen av kompletteringar av ansökningar om betalningsföreläggande och, framför allt, den fysiska delgivningen som har gett upphov till långa liggtider. I processen för verkställighet har det i många fall tagit lång tid innan utredningen av en förstagångsgäldenär inleds. De långa liggtiderna kan delvis förklaras av kompetensbrist, personalbrist och prioritering av andra arbetsuppgifter.

Kronofogden har vidtagit åtgärder som enligt Kronofogden har lett till kortare liggtider vid komplettering av ansökningar om betalningsföreläggande. Kronofogden har också vidtagit åtgärder för att få ner liggtiderna i den fysiska delgivningen. Det är dock för tidigt att säga i vilken utsträckning det har lett till någon påtaglig förbättring av de hittills delvis mycket långa delgivningstiderna.

6.2.2 E-tjänsten för ansökan om betalningsföreläggande behöver förbättras

Hanteringen av kompletteringar av ansökningar om betalningsföreläggande är förhållandevis resurskrävande och bidrar till längre handläggningstider. Det är därför viktigt att Kronofogden arbetar förebyggande så att antalet kompletteringar på sikt kan minska. Sådant arbete görs redan genom ett kvalitetsarbete med filingivare, det vill säga inkassoföretag och andra företag eller myndigheter som lämnar in stora volymer av egna eller andras fordringar till Kronofogden via filtjänst. Riksrevisionen bedömer att det behövs kvalitetshöjande insatser för att förbättra kvaliteten även på övriga ansökningar om betalningsföreläggande. Det är enbart en liten del av ansökningarna som behöver kompletteras, men bland ansökningar som lämnades via e-tjänst var det över hälften. Det är en anmärkningsvärt stor andel. E-tjänsten används framför allt av privatpersoner, eftersom det behövs e-legitimation för att använda tjänsten. Granskningen visar inte i vilken utsträckning den bristande kvaliteten på ansökningarna beror på e-tjänstens utformning. Det vore enligt Riksrevisionen önskvärt att Kronofogden undersöker om e-tjänsten kan utvecklas så att kvaliteten på ansökningarna förbättras. Det skulle kunna frigöra handläggarresurser på myndigheten och samtidigt underlätta för sökande som använder e-tjänsten.

Vi har också sett tecken på att ansökningar som lämnas in via e-tjänsten förhållandevis ofta rör tvistiga betalningskrav. Mål där den sökande är medveten om att betalningskravet är uppenbart tvistigt hör inte hemma i den summariska processen, utan ska i stället inledas i tingsrätt. Det vore enligt Riksrevisionen önskvärt om Kronofogden närmare undersöker om det på något sätt kan vara möjligt att minska antalet ansökningar med uppenbart tvistiga betalningskrav. En åtgärd som möjligen skulle kunna bidra till att hålla nere antalet uppenbart tvistiga krav är att kräva förskottsbetalning av ansökningsavgiften innan handläggningen inleds.

6.2.3 Kronofogden bör överväga att prioritera mer resurser till delgivningen

Handläggningstiderna har varit långa i mål där det har krävts fysisk delgivning för att överlämna ett föreläggande till den svarande att yttra sig över ett betalningskrav. Det beror på långa liggtider innan delgivare påbörjar delgivningsuppdraget.

Vi har svårt att se hur den fysiska delgivningen tydligt ska kunna effektiviseras, givet de rättsliga krav som finns. Det skulle gå att förkorta delgivningstiderna genom att tillföra mer resurser till delgivningen, men det måste förstås vägas av mot att handläggningstiderna i sådana fall riskerar att bli längre någon annanstans i myndigheten. Delgivningstiderna är så pass långa att det förefaller rimligt att åtminstone undersöka om det vore lämpligt att prioritera mer resurser till denna del av verksamheten på bekostnad av annan verksamhet.

6.2.4 Mer automatisering krävs för att minska handläggningstiderna i verkställigheten

Inom verkställigheten bidrar ett enhetligt arbetssätt och en maskinell registerslagning till en effektiv handläggning. I många mål mot förstagångsgäldenärer tar det dock alltför lång tid innan utredning av gäldenärens ekonomiska situation inleds. Vi har svårt att se hur handläggningstiderna ska kunna bli kortare utan att det införs mer automatisering i handläggningen. Den maskinella registerslagningen med automatisk förfrågan till banker och finansinstitut är ett betydelsefullt steg i rätt riktning, men funktionen kräver att en handläggare trycker på en knapp för att registerslagningen ska utföras. Vi har inte undersökt förutsättningarna för att helt automatisera registerslagningen eller andra moment i handläggningen, men vi bedömer att det skulle krävas förändringar i den riktningen för att handläggningstiderna ska kunna minska utan att riskera att den rättsliga kvaliteten försämras.

6.3 Rättsliga brister i handläggningen kan ha haft allvarliga konsekvenser

6.3.1 Återkommande rättsliga brister är ett tecken på att tidigare åtgärder inte har fungerat

Kronofogden bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, bland annat genom de årliga kvalitetsuppföljningarna där ett urval av ärenden och mål inom olika områden granskas av Kronofogdens jurister och handläggare. Resultaten av uppföljningarna analyseras och utgör grund för förbättringsåtgärder. En styrka med kvalitetsuppföljningarna är att de fungerar som uppföljning av de åtgärder som vidtagits tidigare. Trots detta finns det brister i den rättsliga kvaliteten som återkommer år efter år. Det gäller till exempel registrering av ofullständiga grunder i mål om betalningsföreläggande och brister i löneutredningar som görs inom verkställigheten. Återkommande brister är ett tecken på att de åtgärder som införts inte har haft den önskade effekten.

6.3.2 Ytliga utredningar kan ha lett till att egendom inte upptäcks

De rättsliga brister som Kronofogden själva har bedömt som allvarliga är av olika karaktär. I vissa fall handlar det om bristande dokumentation eller rättsliga brister som inte har fått några direkta konsekvenser för parterna i målet. Detta gäller till exempel i mål om betalningsföreläggande där handläggaren i föreläggandet till den svarande har sammanfattat grunden för betalningskravet i stället för att skicka med ansökan som bilaga, vilket enbart kan göras per vanlig post.

I andra fall har de rättsliga bristerna fått, eller har riskerat att få, allvarliga konsekvenser för parterna i målet. Det gäller särskilt i verkställighetens ärenden med näringsindrivning där utredningen inte har varit tillräckligt utförlig. Det kan inte uteslutas att Kronofogden i dessa fall inte har upptäckt egendom som skulle kunna ha utmätts.

Det har också funnits brister i registerslagningen i utredningar med personindrivning, vilket kan ha lett till att egendom som hade kunnat utmätas inte upptäcks. Denna brist har inte varit vanligt förekommande på senare år. Det beror förmodligen på införandet av den maskinella registerslagningen.

6.3.3 Kronofogden behöver förbättra kvaliteten i ärenden med näringsindrivning

Det är allvarligt när utredningar om egendom inte är tillräckligt utförliga. Brister i utredningsförfarandet kan bero på flera saker. Vi har fått kännedom om att handläggningen ibland kan ha gått för fort och att handläggaren i vissa fall inte har haft tillräcklig kunskap om hur utredningen ska göras på ett bra sätt. Det kan finnas ytterligare bidragande förklaringar. Kronofogden håller på att införa kunskapshöjande åtgärder för att förbättra kvaliteten i utredningar med näringsindrivning. Näringsindrivning är ett komplicerat område och kräver specialiserad kompetens. Det är viktigt att Kronofogden vidtar de åtgärder och sätter av de resurser som krävs för att kvaliteten i utredningarna ska förbättras.

6.4 Verksamheten på lokalkontoren bedrivs på ett effektivt sätt givet nuvarande arbetssätt

6.4.1 Små skillnader i resursutnyttjande mellan lokalkontoren

Vår analys av resursutnyttjandet i verksamheterna för verkställighet och fysisk delgivning visar små skillnader mellan Kronofogdens lokalkontor i hur resurser omsätts i prestationer. Det tolkar vi som att Kronofogdens verksamhet för verkställighet och fysisk delgivning i huvudsak är effektiv, givet nuvarande arbetssätt och organisationsstruktur. De små skillnaderna är sannolikt ett tecken på att arbetssättet inte skiljer sig nämnvärt mellan lokalkontoren.

6.4.2 Det krävs utveckling av hela verksamheten för verkställighet och fysisk delgivning för att öka effektiviteten

För att tydligt höja effektiviteten i verkställigheten och den fysiska delgivningen krävs det åtgärder som alla lokalkontor kan dra nytta av. Fler automatiserade moment är exempel på sådana åtgärder. Därutöver krävs det åtgärder som gör det smidigare för delgivare, inspektörer och andra handläggare att utföra sina arbetsuppgifter på ett rättssäkert sätt. De rättsliga brister i verkställigheten som Kronofogden själva har uppmärksammat verkar till stor del bero på att handläggare prioriterar att utföra sina uppgifter snabbt. Det kan vara ett tecken på att verksamhetsstyrningen fokuserar mer på kvantitet än på kvalitet och att medarbetare därför också gör det. Den kan också vara ett tecken på att det finns moment i handläggningen som många handläggare upplever vara alltför tidskrävande. Om arbetsuppgifter som innehåller dessa moment skulle gå att utföra på ett smidigare sätt skulle kvaliteten i handläggningen kunna förbättras samtidigt som handläggningstiderna blir kortare. Kronofogden behöver identifiera dessa moment och genomföra åtgärder som gör handläggningen smidigare. Kronofogdens ledning behöver dessutom ha ett ökat fokus på kvaliteten i handläggningen. Detta är också ett uttalat mål sedan 2025.[100]

6.5 Rekommendationer

Riksrevisionen lämnar följande rekommendationer till Kronofogden.

- Undersök om bristerna i ansökningar om betalningsförelägganden via e-tjänst och den stora andelen tvistiga krav hänger samman med e-tjänstens utformning.
- Prioritera kvalitetshöjande åtgärder för näringsindrivning.
- Fortsätt arbetet med att automatisera rutinartade funktioner.
- Överväg att prioritera mer resurser till den fysiska delgivningen.

[100] Kronofogden, *Årsredovisning 2025*, 2026.

Ordlista

Allmänna mål	Mål om skulder till stat, kommuner och regioner
Avskriva mål	Avsluta ett mål utan prövning
Avvisa mål	Besluta att inte handlägga målet av formella skäl
Beneficium	Tillgångar som en person vid utmätning får behålla för sin egen och sin familjs försörjning (jfr förbehållsbelopp)
Betalningsföreläggande	Förenklad process där någon kan få hjälp av Kronofogden att fastställa ett krav (jfr summarisk process)
Betalningskrav	Krav om att någon ska betala
Borgenär	Person som ska ha betalt
Delgivning	Att en person bevisligen får del av en handling för att kunna bevaka sin rätt
Enskilda mål	Mål om skulder eller skyldighet att göra något (förpliktelse) till i första hand privatpersoner och företag
Exekutionstitel	Handling med en förpliktelse som Kronofogden kan verkställa, exempelvis en dom, ett utslag eller ett beslut
Exekutiv auktion	Auktion där Kronofogden säljer någons egendom för att personens skuld ska bli betald
Fast egendom	Fastigheter (mark och byggnader) samt tillbehör till fastigheten
Filingivare	Ingivare som är ansluten till Kronofogdens digitala filtjänster
Förbehållsbelopp	Belopp gäldenären är garanterad att behålla vid löneutmätning (jfr beneficium)
Föreläggande	Uppmaning från en myndighet som mottagaren är skyldig att svara eller agera på
Förrättning	Kronofogdens undersökning av om det finns egendom som kan tas om hand och säljas för att betala en skuld
Förstagångsgäldenär	Gäldenär som får sin första skuld till Kronofogden
Grund	Orsak till det krav som framställs

Gäldenär	Person som är skyldig pengar
Handräckning	Få hjälp av Kronofogden med andra verkställighetsåtgärder som inte gäller betalning
Hinder	Bedömning att delgivning inte har kunnat genomföras trots vidtagna åtgärder
Hindersbevis	Dokument som redovisar ett konstaterat hinder och vilka delgivningsåtgärder som har vidtagits
Indrivning	Verksamhet som syftar till att skulder ska betalas, med eller utan tvångsåtgärder
Ingivare	Juridisk person, ofta inkassoföretag, kreditgivare och finansiella institut, som regelbundet lämnar in ett större antal av egna eller andras fordringar till Kronofogden
Löneutmätning	När Kronofogden tar lön och andra inkomster för betalning av en skuld
Lös egendom	Egendom som inte är fast egendom
Lösöre	Lösa saker, till exempel konst, antikviteter, bilar
Pantbrev	Bevis på att det finns en inteckning i en fastighet, skepp eller luftfartyg som kan användas som säkerhet vid lån
Partsdelgivning	Delgivning där sökanden ansvarar för att en person får del av en handling
Spikning	Delgivning av en handling, till exempel ett krav, genom att lämna handlingen vid en persons bostad om det är klarlagt att personen bor kvar men håller sig undan
Summarisk process	Förenklad process där någon kan få hjälp av Kronofogden att fastställa ett krav om den som kravet riktar sig mot inte invänder mot kravets riktighet (otvistiga fordringar)
Svarande	Person som ett krav riktas mot
Sökande	Person som lämnat in en ansökan
Tillgångsundersökning	Utredning som Kronofogden gör för att hitta tillgångar att utmäta
Tvistigt mål	Uppstår när svaranden bestrider en ansökan om betalningsföreläggande

Underhandsförsäljning	Försäljning på ett annat sätt än genom auktion, till exempel att fast egendom säljs genom att anlita en fastighetsmäklare
Utmätningsbara tillgångar	Egendom som Kronofogden kan utmäta hos den som är skyldig pengar
Utredningsrapport	Rapport som visar att den som ska betala en skuld saknar tillgångar som går att utmäta för att betala hela skulden
Utmätning	När Kronofogden tar i anspråk egendom för betalning av en skuld
Utslag	Kronofogdens beslut om att någon är skyldig att betala eller göra något
Verkställighet	Kronofogdens åtgärd för att med tvång genomföra ett beslut, en dom eller ett utslag

Referenslista

Lagar och förordningar

Förordning (2016:1333) med instruktion för Kronofogdemyndigheten.

Förvaltningslag (2017:900).

Lag (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning.

Lag (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Utsökningsbalken (1981:744).

Utsökningsförordningen (1981:981).

Riksdagstryck

Prop. 2017/18:1, *Budgetpropositionen för 2018*, bet. 2017/18:SkU1, rskr. 2017/18:78.

Prop. 2024/25:1, *Budgetpropositionen för 2025*.

Rapporter och myndighetsmaterial

Kronofogden, *Arbetsmetod delgivare*, dnr KFM 16100-2024, 2024.

Kronofogden, *Betalningsproblem och skulder hos Kronofogden*, 2025.

Kronofogden, *Delgivningshandboken*, dnr KFM 2723-2024, 2024.

Kronofogden, *Grundorsaksanalys hinder*, yttrande, 2025.

Kronofogden, *Handbok Summarisk process*, dnr KFM 23488-2023, 2023.

Kronofogden, *Handbok Utmätning*, dnr KFM 7266-2025, 2025.

Kronofogden, *Handledning enhetlig uppstart inom verkställigheten*, dnr KFM 7209-2025, 2025.

Kronofogden, *Kvalitetsuppföljning Summarisk process fokusgranskning 2024 – Kompletteringsföreläggande i mål om betalningsföreläggande och vanlig handräckning*, dnr KFM 703-2024, 2024.

Kronofogden, *Kvalitetsuppföljning Summarisk process höstgranskning 2023*, dnr KFM 18206-2023, 2023.

Kronofogden, *Kvalitetsuppföljning Summarisk process höstgranskning 2024*, dnr KFM 15168-2024, 2024.

Kronofogden, *Kvalitetsuppföljning Summarisk process höstgranskning 2025*, dnr KFM 26061-2025, 2025.

Kronofogden, *Kvalitetsuppföljning Verkställighetsprocessen Höstgranskning 2023*, dnr KFM 18206-2023, 2023.

Kronofogden, *Kvalitetsuppföljning Verkställighetsprocessen Höstgranskning 2024*, dnr KFM 15168-2024, 2024.

Kronofogden, *Kvalitetsuppföljning Verkställighetsprocessen Höstgranskning 2025*, dnr KFM 26061-2025, 2025.

Kronofogden, *Kvalitetsuppföljning Verkställighetsprocessen Fokusgranskning 2025 – Delgivning*, dnr KFM 117-2025, 2025.

Kronofogden, *Kvalitetsuppföljning Verkställighetsprocessen Fokusgranskning 2025 – Utmätning av bankmedel*, dnr KFM 117-2025, 2025.

Kronofogden, *Vad är rättslig kvalitet?*, 2025.

Kronofogden, *Årsredovisning 2018*, 2019.

Kronofogden, *Årsredovisning 2019*, 2020.

Kronofogden, *Årsredovisning 2020*, 2021.

Kronofogden, *Årsredovisning 2021*, 2022.

Kronofogden, *Årsredovisning 2022*, 2023.

Kronofogden, *Årsredovisning 2023*, 2024.

Kronofogden, *Årsredovisning 2024*, 2025.

Kronofogden, *Årsredovisning 2025*, 2026.

Kronofogden, *Åtgärder med anledning av kvalitetsuppföljning hösten 2023*, dnr KFM 18206-2023, 2023.

Kronofogden, *Åtgärder med anledning av kvalitetsuppföljning hösten 2024*, dnr KFM 15168-2024, 2024.

Kronofogden, *Åtgärder med anledning av kvalitetsuppföljning hösten 2025*, dnr KFM 26061-2025, 2025.

Kronofogden, *Åtgärder med anledning av kvalitetsuppföljning våren 2025*, dnr KFM 117-2025, 2025.

Riksrevisionen, *Använder lärosätena resurserna effektivt? Effektivitet och produktivitet för universitet och högskolor*, RiR 2011:2, 2011.

Riksrevisionen, *Effektivitetsmätning som metod för att jämföra arbetsförmedlingskontor*, RiR 2012:9, 2012.

Riksrevisionen, *Tingsrätters effektivitet och produktivitet*, 2017:6, 2017.

Riksrevisionen, *Resurseffektivitet och produktivitet vid Sveriges lärosäten i nordisk jämförelse*, RiR 2019:21, 2019.

Riksrevisionen, *Effektiviteten vid Kriminalvårdens anstalter*, RiR 2020:16, 2020.

Övrigt

pioneeR: Productivity and Efficiency Analysis using DEA, https://cran.r-project.org/web/packages/pioneeR/index.html.

EN GRANSKNINGSRAPPORT FRÅN RIKSREVISIONEN

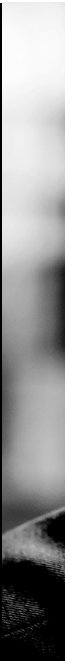
Kronofogdens indrivning av skulder (RiR 2026:10)

Riksrevisionen har granskat om Kronofogdens verksamhet för att driva in skulder är effektiv. Granskningen omfattar både verksamheten med att fastställa betalningskrav och verksamheten med att verkställa betalningskrav.

Granskningen visar att Kronofogdens verksamhet för att driva in skulder i huvudsak är effektiv, mycket tack vare ett stort inslag av automatiserade processer och ett enhetligt arbetssätt. Trots det blir många ärenden liggande långa perioder, när ingen aktiv handläggning pågår. Det förhindrar att skulder betalas så snabbt som möjligt. De längsta liggtiderna uppstår i väntan på fysisk delgivning. Det uppstår också liggtider vid komplettering av ansökningar om betalningsföreläggande, eftersom dessa hanteras manuellt och inte kan utföras av alla handläggare. I verksamheten för verkställighet är utredning av förstagångsgäldenärer en prioriterad uppgift. Trots det blir många ärenden liggande i väntan på utredning av förstagångsgäldenärens ekonomiska situation.

Riksrevisionen konstaterar vidare att en hög andel av Kronofogdens ärenden har rättsliga brister, som i vissa fall kan få stora konsekvenser för parterna i målet. Det gäller särskilt ärenden med näringsindrivning, där Kronofogden riskerar att missa egendom som skulle kunna ha utmätts.

För att åtgärda bristerna rekommenderar Riksrevisionen Kronofogden att se över utformningen av e-tjänsten för ansökan om betalningsföreläggande, att prioritera kvalitetshöjande åtgärder för näringsindrivning, att fortsätta arbetet med att automatisera rutinartade funktioner och att överväga att prioritera mer resurser till den fysiska delgivningen.

RIKS
REVISIONEN

Riksrevisionen
www.riksrevisionen.se
S:t Eriksgatan 117
Box 6181, 102 33 Stockholm
08-5171 40 00

RIKS REVISIONEN

Datum: 2026-05-11
Diarienummer: 2025/0256

Kronofogdens indrivning av skulder (RiR 2026:10)

Bilaga 1. Resurseffektivitet med DEA-metoden

Innehåll

1	**DEA-metoden**	**3**
1.1	Bakgrund	3
1.2	Fördelar och nackdelar med DEA-metoden	3
2	**Data och variabler**	**5**
2.1	Data	5
2.2	Sammanvägning av prestationer	5
2.3	Variabler	6
3	**Resultat**	**7**
4	**Känslighetsanalys**	**10**

1 DEA-metoden

1.1 Bakgrund[1]

För att jämföra effektiviteten mellan Kronofogdens lokalkontor har Riksrevisionen valt DEA-metoden (*Data Envelopment Analysis*). Det huvudsakliga skälet till att använda DEA-metoden är att den klarar att hantera en situation där både prestationer (produktion) och resursåtgång är flerdimensionella, vilket är fallet för Kronofogdens verksamhet. Enligt metoden är ett lokalkontor tekniskt effektivt när det bland övriga kontor inte går att observera något annat kontor, eller kombination av kontor, som producerar mer, givet de tillgängliga resurserna. Ett ineffektivt kontor är alltså ett kontor som producerar mindre än de effektiva kontoren givet resurstilldelningen. Detta innebär att både de effektiva och de ineffektiva kontoren definieras utifrån så kallad *best practice*.

De effektivitetstal som har beräknats i granskningen ska därför tolkas som effektivitet i relation till andra observerade kontor, det vill säga ett relativt effektivitetsmått. Eftersom det är ett relativt mått kan effektivitetstalet tolkas som ineffektiva kontors förbättringspotential.

De bästa kontoren bildar tillsammans en så kallad produktionsmöjlighetsfront, eller effektiv front. Det är den yttre gränsen för vad som i data är observerat möjligt att producera, för olika nivåer på resursinsats. För de kontor som ligger på denna front antas det inte vara möjligt att öka produktionen utan att det tillförs mer resurser, och de kontoren betraktas därför som effektiva.

Ett mått på ineffektiviteten, eller förbättringspotentialen, får man genom att besvara frågan: Hur mycket skulle ett ineffektivt kontor kunna öka sina prestationer givet befintliga resurser? Detta kan mätas genom att beräkna var kontoret skulle hamna om kontorets olika prestationer ökade proportionellt lika mycket upp till produktionsmöjlighetsfronten. Denna nivå på prestationer satt i relation till var kontoret befinner sig idag visar den procentuella förbättringspotentialen. Det visar med andra ord hur effektivt ett specifikt kontor är.

1.2 Fördelar och nackdelar med DEA-metoden

När effektivitet för offentliga tjänster ska mätas finns det en rad metodologiska problem. Ett av dessa problem är att verksamheterna ofta producerar olika tjänster, vilket innebär att verksamheten måste kunna analyseras i form av flera olika outputvariabler simultant. Likaså karaktäriseras produktionen ofta av att flera olika typer av resurser används samtidigt. Detta innebär att modellen som används också måste kunna hantera flera dimensioner samtidigt. Med DEA-metoden är det möjligt

[1] Detta och följande avsnitt baseras på bilaga 1 i Riksrevisionen, *Effektiviteten vid Kriminalvårdens anstalter*, RiR 2020:16, bilaga 1 i Riksrevisionen, *Tingsrätters effektivitet och produktivitet*, RiR 2017:6 och kapitel 2 i Riksrevisionen, *Resurseffektivitet och produktivitet vid Sveriges lärosäten i nordisk jämförelse*, RiR 2019:21.

att komma en god bit på väg för att systematiskt analysera hur olika prestationer inom offentlig verksamhet hänger samman med insatta resurser. För det första väger metoden ihop flera resurser och prestationer till ett samlat mått på effektivitet. För det andra kräver DEA-metoden inga antaganden om produktionsfunktionens utseende. Dessa egenskaper gör att DEA-metoden är lämplig för att analysera offentlig tjänsteproduktion. Metoden är ett verktyg som översätter en mångdimensionell verksamhet till ett sammanfattande mått som belyser den potential till effektivitetsförbättring som eventuellt finns.

Det bör dock betonas att metoden bedömer relativ effektivitet och inte absolut effektivitet. Den visar alltså inte hur mycket som teoretiskt sett skulle vara möjligt att producera, utan måttet baseras på vad som faktiskt har observerats bland de undersökta produktionsenheterna. Detta är både en för- och en nackdel med metoden. Å ena sidan är slutsatserna om förbättringspotential realiserbara, eftersom de utgår från observerade data. Å andra sidan innebär det att det kan finnas lösningar som är bättre.

Som alla analysmetoder har DEA-metoden också vissa svagheter. Metoden är känslig för mätfel och slumpvisa variationer i data, vilket beror på att metoden inte tar hänsyn till osäkerhet i data. I granskningen innebär det att om det finns skillnader i hur olika kontor rapporterar sin resursförbrukning respektive sina prestationer kan det påverka resultaten. Detta kan även innebära att extremvärden påverkar resultaten. En annan egenskap hos DEA-metoden är att den i sin enklaste form inte medger att resultaten kan hypotestestas. Ett sätt att ändå kunna undersöka osäkerheten i beräkningarna är att använda olika typer av resamplingtekniker. Dessa innebär att ett urval, med återläggning, dras från existerande data innan analyserna genomförs.

I denna granskning används två resamplingtekniker: bootstrapping och leave-one-out. Bootstrapping har använts genom att upprepa beräkningarna 2 000 gånger, vilket ger 2 000 olika resultat med viss variation. Bias-korrigerade effektivitetstal har därefter beräknats som genomsnittet av dessa resultat, och variationen runt genomsnittet har använts för att konstruera ett mått på osäkerheten.[2] I leave-one-out-analysen har vi tagit bort en observation i taget för att pröva om resultaten är känsliga för enskilda observationer (se tabell B6).

[2] Vi har använt mjukvaran Pioneer, framtagen av den norska revisionsmyndigheten Riksrevisjonen.

2 Data och variabler

2.1 Data

Tabell B1 Deskriptiv statistik

	Medelvärde	Standard-avvikelse	Min	Max
Resurser				
Personal	25	12	8	57
Lokaler	931	449	304	2 589
Bilar	5	3	1	12
Prestationer				
Delgivning	4 576	2 422	23	10 153
Avhysning	111	100	7	399
Övrig handräckning	59	63	20	353
Utredningsrapport	5 251	2 587	1 159	10 114
Löneutmätning	6 768	3 043	1 858	12 714
Bankmedel	2 894	1 813	554	9 959
Fastigheter	123	92	20	390
Fordon	98	66	19	258
Lösöre	659	798	97	4 267

Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på data från Kronofogden.

2.2 Sammanvägning av prestationer

För att kunna summera flera prestationer har vi beräknat vikter som visar genomsnittlig resursåtgång för en prestation. Vikten baseras på arbetsinsats per prestation. Vikten beräknas som total arbetad tid redovisad på relevant kostnadsbärare dividerat med totala antalet prestationer på myndigheten. Exempelvis bygger vikten för delgivning på antal arbetade timmar för delgivning inne och ute dividerat med antal avslutade delgivningar. Kvoten utgör vikten, omräknad så att summan av vikterna blir lika med 1.

Tabell B2 Vikter för sammanvägning av prestationer

Prestation	Vikt
Delgivning	0,03
Avhysning	0,56
Övrig handräckning	0,19
Utredningsrapport, löneutmätning och bankmedel	0,02
Fastigheter	0,13
Fordon och lösöre	0,09

Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på data från Kronofogden.

2.3 Variabler

Med ett fåtal kontor är antalet variabler begränsat. Vi har därför valt att slå ihop vissa prestationer för att få ner antalet variabler. Tabell B3 visar tre av de specifikationer vi har testat. Exempelvis har modell A fem variabler för prestationer: Delgivning, en vägd summa av Avhysning och Övrig handräckning, summan av Utredningsrapport, Löneutmätning och Bankmedel, Fastigheter samt summan av Fordon och Lösöre.

Tabell B3 Olika specifikationer av DEA-modellen

	A	B	C
Resurser			
Personal	X	X	X
Personal, exkl. delgivare			
Lokaler	X		X
Bilar	X	X	X
Prestationer			
Delgivning	1	1	1
Avhysning	2	2	1
Övrig handräckning	2	2	1
Utredningsrapport	3	3	1
Löneutmätning	3	3	1
Bankmedel	3	3	1
Fastigheter	4	4	1
Fordon	5	5	1
Lösöre	5	5	1

Källa: Riksrevisionen.

I modell B har vi tagit bort Lokaler för att testa om detta mått på kapitalresurser bidrar till resultatet. I modell C har vi använt en sammanvägd summa av alla prestationer som enda variabel för prestationer.

3 Resultat

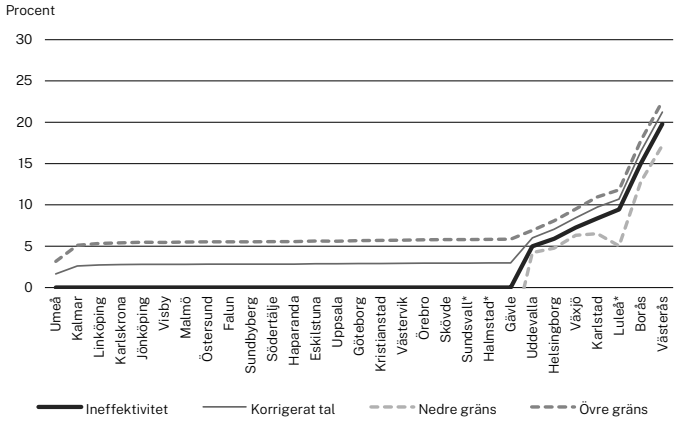
Tabell B4 sammanfattar resultaten. De följande diagrammen ger mer detaljerade resultat.

Tabell B4 Effektivitetstal i tre DEA-modeller

	A	B	C
Borås	1,150*	1,155*	1,239*
Eskilstuna	1	1	1
Falun	1	1	1,041*
Gävle	1	1	1
Göteborg	1	1	1,016
Halmstad/Varberg	1	1	1,012*
Haparanda	1	1	1
Helsingborg	1,059*	1,086*	1,109*
Jönköping	1	1,081*	1
Kalmar	1	1	1
Karlskrona	1	1	1,053*
Karlstad	1,084*	1,088*	1,149*
Kristianstad	1	1	1
Linköping	1	1	1
Luleå/Skellefteå	1,095*	1,095*	1,214*
Malmö	1	1	1
Skövde	1	1,009	1
Sundbyberg	1	1	1
Sundsvall/Örnsköldsvik	1	1	1,061*
Södertälje	1	1	1,229*
Uddevalla	1,050*	1,053*	1,101*
Umeå	1	1,011	1,057*
Uppsala	1	1	1,061*
Visby	1	1	1
Västervik	1	1	1
Västerås	1,198*	1,198*	1,223*
Växjö	1,073*	1,073*	1,139*
Örebro	1	1	1,000*
Östersund	1	1,089*	1
Genomsnitt	**1,024**	**1,032**	**1,059**
Bias-korrigerat genomsnitt	**1,027**	**1,035**	**1,081**

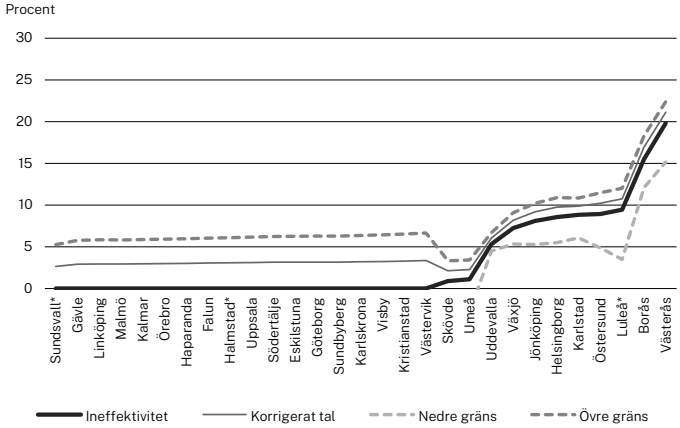
*Anm.: *Signifikant skild från 1 på 5-procentsnivå.*
Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på data från Kronofogden.

Diagram B1 Modell A

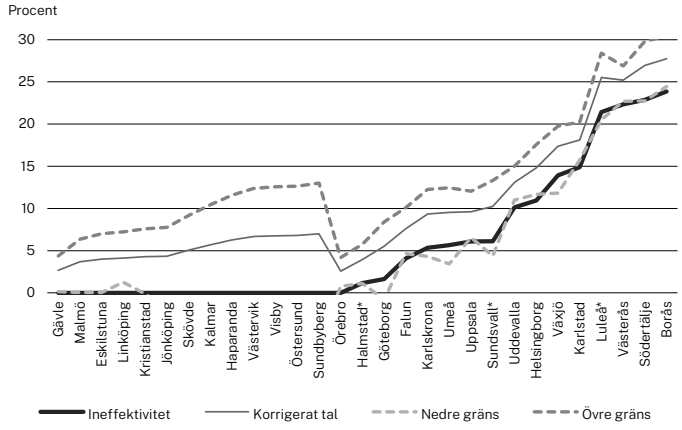
*Anm.: *Kontoren i Halmstad och Varberg har slagits samman i data, detsamma gäller Luleå och Skellefteå respektive Sundsvall och Örnsköldsvik.*
Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på data från Kronofogden.

Diagram B2 Modell B

*Anm.: *Kontoren i Halmstad och Varberg har slagits samman i data, detsamma gäller Luleå och Skellefteå respektive Sundsvall och Örnsköldsvik.*
Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på data från Kronofogden.

Diagram B3 Modell C

*Anm.: *Kontoren i Halmstad och Varberg har slagits samman i data, detsamma gäller Luleå och Skellefteå respektive Sundsvall och Örnsköldsvik.*
Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på data från Kronofogden.

4 Känslighetsanalys

Tabell B5 visar effektivitetstal för modell A och olika nyckeltal. Det förekommer inte något slack för effektiva kontor. Det betyder att dessa kontor inte kan förbättra sin resursanvändning eller sina prestationer i någon dimension utan att samtidigt försämra utfallet i en annan dimension.

Tabellen visar också ett så kallat supereffektivitetstal. Ett tal under 1 visar att kontoret skulle kunna minska sina prestationer och ändå vara effektivt. Talet beräknas genom att utesluta kontoret vid beräkning av fronten. Ett mycket lågt tal indikerar att det finns risk att kontoret är extremt (en outlier) och påverkat resultaten. Mycket låga supereffektivitetstal är fetmarkerade i tabellen. Tabellen visar också hur många ineffektiva kontor som använder det effektiva kontoret som referenskontor. Kontor som utgör referens för många kontor (4 eller 5 i vårt fall) kan ha stark påverkan på resultatet.

Tabell B5 Effektivitetstal och nyckeltal för modell A

Lokalkontor	Effektivitetstal	Slack	Supereffektivitetstal	Utgör referens
Borås	1,15	43,0	1,15	
Eskilstuna	1	0	0,69	3
Falun	1	0	0,86	2
Gävle	1	0	0,89	1
Göteborg	1	0	0,83	1
Halmstad/Varberg	1	0	0,86	**4**
Haparanda	1	0	0,55	**5**
Helsingborg	1,06	26,0	1,06	
Jönköping	1	0	0,90	
Kalmar	1	0	0,90	3
Karlskrona	1	0	0,59	2
Karlstad	1,08	0,5	1,08	
Kristianstad	1	0	0,79	2
Linköping	1	0	0,90	2
Luleå/Skellefteå	1,09	1104,8	1,09	
Malmö	1	0	0,90	3
Skövde	1	0	0,55	
Sundbyberg	1	0	**0,28**	**4**
Sundsvall/Örnsköldsvik	1	0	0,81	2
Södertälje	1	0	0,71	
Uddevalla	1,05	0,3	1,05	
Umeå	1	0	0,99	
Uppsala	1	0	0,79	3
Visby	1	0	**–∞**	2
Västervik	1	0	**–∞**	1
Västerås	1,20	358,9	1,20	
Växjö	1,07	183,8	1,07	
Örebro	1	0	0,88	2
Östersund	1	0	**–∞**	

Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på data från Kronofogden.

Tabell B6 visar vilka kontor som utgör referens för de ineffektiva lokalkontoren i modell A.

Tabell B6 Referenskontor till ineffektiva lokalkontor

Lokalkontor	Referenskontor	
Borås	Eskilstuna	Haparanda
	Karlskrona	Kristianstad
	Sundbyberg	Visby
	Örebro	
Helsingborg	Göteborg	Haparanda
	Kalmar	Kristianstad
	Linköping	Sundbyberg
	Sundsvall/Örnsköldsvik	
Karlstad	Falun	Halmstad/Varberg
	Haparanda	Malmö
	Sundbyberg	Uppsala
Luleå/Skellefteå	Sundbyberg	Sundsvall/Örnsköldsvik
	Visby	
Uddevalla	Eskilstuna	Falun
	Halmstad/Varberg	Haparanda
	Linköping	Malmö
	Uppsala	
Västerås	Eskilstuna	Halmstad/Varberg
	Haparanda	Kalmar
	Malmö	Uppsala
Växjö	Gävle	Halmstad/Varberg
	Kalmar	Karlskrona
	Västervik	Örebro

Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på data från Kronofogden.

I tabell B7 visas resultatet efter att vi uteslutit kontor (leave-one-out) som vi identifierat som att de haft potential att påverka resultatet (enligt tabell B5). Tabellen visar att den uppmätta effektiviteten inte påverkas nämnvärt.

Tabell B7 Uteslutning av kontor som riskerar snedvrida resultatet, effektivitetstal

	Alla	1	2	3	4	5	6
Borås	1,15	1,15	1,14	1,13	1,14	1,15	1,15
Eskilstuna	1	1	1	1	1	1	1
Falun	1	1	1	1	1	1	1
Gävle	1	1	1	1	1	1	1
Göteborg	1	1	1	1	1	1	1
Halmstad/Varberg	1	**xxx**	1	1	1	1	1
Haparanda	1	1	**xxx**	1	1	1	1
Helsingborg	1,06	1,06	1,06	1,04	1,06	1,06	1,06
Jönköping	1	1	1	1	1	1	1
Kalmar	1	1	1	1	1	1	1
Karlskrona	1	1	1	1	1	1	1
Karlstad	1,08	1,05	1,08	1,08	1,08	1,08	1,08
Kristianstad	1	1	1	1	1	1	1
Linköping	1	1	1	1	1	1	1
Luleå/Skellefteå	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09
Malmö	1	1	1	1	1	1	1
Skövde	1	1	1	1	1	1	1
Sundbyberg	1	1	1	**xxx**	1	1	1
Sundsvall/Örnsköldsvik	1	1	1	1	1	1	1
Södertälje	1	1	1	1	1	1	1
Uddevalla	1,05	1,03	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05
Umeå	1	1	1	1	1	1	1
Uppsala	1	1	1	1	1	1	1
Visby	1	1	1	1	**xxx**	1	1
Västervik	1	1	1	1	1	**xxx**	1
Västerås	1,20	1,20	1,19	1,20	1,20	1,20	1,20
Växjö	1,07	1,07	1,07	1,07	1,07	1,04	1,07
Örebro	1	1	1	1	1	1	1
Östersund	1	1	1	1	1	1	**xxx**
Genomsnitt	**1,02**	**1,02**	**1,02**	**1,02**	**1,02**	**1,02**	**1,03**

Anm.: xxx visar vilket kontor som uteslutits i modellen.
Källa: Riksrevisionens beräkningar baserade på data från Kronofogden.

Finansdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 november 2026

Närvarande: statsrådet Edholm ordförande, och statsråden Waltersson Grönvall, Forssmed, Tenje, Forssell, Slottner, Kullgren, Liljestrand, Carlson, Rosencrantz, Britz, Lann

Föredragande: statsrådet Slottner

Regeringen beslutar skrivelse Riksrevisionens rapport om Kronofogdens indrivning av skulder

Tryck: Elanders Sverige AB, Vällingby 2026